

Zkušební řád - WUSV

platný od 1. ledna 2004

1. VŠEOBECNÁ ČÁST

Platnost

Tento zkušební řád byl vypracován pracovní společností AZG a předsedou spolku VDH, ve SRN. Dne 16.8.2003 byl schválen a usnesen. Ve spolkové republice Německa vešel v platnost 1.1.2004 a nahradí všechny dosavadní ustanovení zkušebního řádu SchH.

Přijímá jej Spolek pro německé ovčáky v Německu (SV) a také Světová unie spolků pro německé ovčáky (WUSV) s doporučením pro členské země.

Tento upravený zkušební řád vstupuje v České republice v platnost dnem 1.7.2004. Přijímá jej Český klub německých ovčáků (ČKNO) a také Český kynologický svaz (ČKS). Mohou jej využívat i základní kynologické organizace Moravskoslezského kynologického svazu, jakož i chovatelské kluby pracovních plemen psů uznaných FCI. Od uvedeného data nahradí dosud platný zkušební řád ČKNO, na který v jednotlivých stupních přímo navazuje.

Všeobecné zásady

Pořádání zkoušek a soutěží má sloužit ke dvěma cílům. Na jedné straně složením zkoušky prokazují jednotliví psi způsobilost pro současný účel svého použití, na druhé straně pak v řízeném chovu mají zkoušky přispívat k zachování, případně ke zvyšování zdraví a výkonnosti psů, ve smyslu pracovních schopností od jedné ke druhé generaci. Složení zkoušky platí také jako důkaz chovné způsobilosti psa.

Všechny zkouškové akce a soutěže ve vztahu ke svému provádění i chování účastníků podléhají všeobecným sportovním zásadám. Obsah zkušebního řádu je pro všechny účastníky závazný. Všichni účastníci musí plnit stejné výkonnostní podmínky. Výcvikové akce jsou veřejně přístupné, místo a začátek musejí být veřejně oznamovány.

Pořádání zkoušek a závodů musí odpovídat celému stupni zkoušky nebo jednotlivým celým oddílům každého stupně zkoušky. V rámci jedné akce platí jako úspěšné složení celého stupně zkoušky jako výkonnostní značka. Výkonnostní značky budou uznávány všemi kynologickými subjekty v ČR.

Pro pořádání soutěží bez zápisu zkoušky platí stejné ustanovení tohoto platného zkušebního řádu.

Není povoleno provádět soutěž pouze v oddílu C všestranné zkoušky.

Zkouškové období

Zkoušky mohou být organizovány v průběhu celého roku, pokud to dovolí povětrnostní podmínky a není ohrožena bezpečnost a zdraví lidí i zvířat. Jinak musí být zkoušky odloženy. Rozhodnutí přísluší rozhodčímu z výkonu.

Zkouškové období je v působnosti jednotlivých členských zemí.

Soutěže bez zápisu výcvikové značky v oddílu B a C smějí být organizovány po celý rok.

V rámci ČR:

Zkouškovým obdobím nejsou měsíce prosinec, leden a únor. Zkoušky lze konat jen ve dnech pracovního klidu nebo pracovního volna . Tato zásada se nevztahuje na akce pořádané v rámci kynologických táborů, nebo soustředění, za předpokladu, že delegující orgán má možnost pro tuto akci zajistit rozhodčího.

Organizace zkoušek / Vedoucí zkoušek

Za organizační části zkouškové akce je odpovědný vedoucí zkoušky. Plní, kontroluje a dohlíží na všechny potřebné práce k přípravě a pořádání zkouškové akce. Musí zabezpečit nerušený průběh akce a po celou dobu pořádání zkoušek být k dispozici rozhodčímu.

Vedoucí zkoušek nesmí předvádět psa nebo plnit jiné funkce.

Povinnosti vedoucího zkoušek:

- zajistit všechny souhlasy k pořádání zkoušek (s vlastníky pozemků, mysliveckými společnostmi apd.)
- připravit termín zkoušek a v dané lhůtě zažádat o delegaci rozhodčího
- připravit a mít k dispozici odpovídající terény pro kladení stop
- připravit a mít k dispozici potřebné pomůcky, pomocníky, pořadatele, kladeče stop a figuranty
- připravit všechny písemné doklady ke zkouškám, jako posudkové a výsledkové listiny pro příslušné stupně zkoušek
- připravit výkonnostní průkazy psů, průkazy původu psů, očkovací průkazy psů a pokud je to potřeba, také doklad zákonného pojištění odpovědnosti

Vedoucí zkoušek musí nejméně 3 týdny před akcí sdělit rozhodčímu místo a začátek akce, popis příjezdu, druhy zkoušek a počty přihlášených psů. Pokud toto opomene, má delegovaný rozhodčí právo od svého závazku odstoupit. Figuranti a kladeči cizích stop nesmějí na akcích vystupovat jako psovodi a nesmějí provádět funkce pro své psy nebo pro psy členů rodiny (viz odst. Rozhodčí z výkonu). Není-li toto splněno, má rozhodčí právo od posuzování akce odstoupit. Kladeči cizích stop nesmějí tuto funkci provádět pro své psy nebo pro psy členů jejich rodiny.

V rámci ČR :

Zkouškové akce se konají dle pokynů, které vydává ČKS a MSKS.

V těchto pokynech jsou stanoveny termíny i obsah žádostí o konání zkouškových akcí, jakož i dokumenty, které se při hlášení, průběhu a ukončení akcí zpracovávají.

Pořadatelem akce může být pouze právní subjekt, začleněný do ČKS nebo MSKS (ZKO, ZO, chovatelský klub), který akci organizuje a zajišťuje.

Akcí se mohou zúčastnit psovodi:

a) občané ČR - členové organizací a svazů začleněných do ČMKU

b) občané jiných států - členové zahraničních organizací a svazů začleněných do FCI.

Členství nutno prokázat před zahájením akce platným členským průkazem. Za účast na akci vybírá pořadatel na úhradu nákladů startovné, jehož výši sám stanoví.

Každá akce se zahajuje nástupem všech účastníků. Rozhodčí zde vyhláší harmonogram akce, pro který se rozhodl po domluvě s vedoucím.

rovněž i ukončení akce se provádí nástupem všech účastníků, při kterém rozhodčí provede její vyhodnocení.

Při nezajištění odpovídajících cvičebních prostorů, náradí, pomůcek nebo pomocníků pořadatelem dle zkušebního řádu, rozhodčí posuzování daného stupně zkoušek ukončí, případně je nezahájí.

Rozhodčí z výkonu

Zkouškové akce mohou posuzovat pouze rozhodčí, kteří jsou národním svazem zmocněni k posuzování mezinárodních zkoušek.

Pro mistrovství světa WUSV jsou rozhodčí zabezpečováni předsednictvem WUSV.

Počet vyžádaných rozhodčích je ponechán na pořadateli s tím, že jeden rozhodčí smí v jeden den posoudit nejvíce 30 jednotlivých oddílů.

Zkoušky odpovídají následujícím počtům oddílů:

BH	(zkouška doprovodného psa)	odpovídá 2 oddílům
SchH/VPG 1, VPG 2, VPG 3	(spolkový zkušební řád 1 - 3)	každá odpovídá 3 oddílům
FH 1, FH 2	(zkouška psa stopaře 1 - 2)	každá odpovídá 3 oddílům
FPr stupeň 1-3	(vypracován stopy VPG 1 - 3)	každá odpovídá 1 oddílu

Pro pořádání velkých akcí mohou být národními svazy stanoveny zvláštní předpisy. Rozhodčí nesmí posuzovat na akci svého psa, rovněž i psy v držení členů rodiny. Za rodinu se pro tyto účely považují manžel nebo druh, děti, rodiče a případně další osoby, žijící s rozhodčím ve společné domácnosti. Z tohoto ustanovení jsou vyjmuty výběrové soutěže a mistrovství, na které je rozhodčí delegován ČKS nebo svým klubem, či organizací. viz. platná ustanovení.

Rozhodčí nesmí svým chováním práci psů rušit ani ovlivňovat. Rozhodčí zodpovídá za přesné dodržování ustanovení platného zkušebního řádu. Je oprávněn zkoušku ukončit, není-li dodržován zkušební řád či nejsou-li dodržovány jeho pokyny. V tomto případě zašle zprávu delegujícímu orgánu.

Rozhodnutí rozhodčího je konečné a nenapadnutelné. Jakákoliv kritika jeho posudku může mít za následek vykázaní z prostoru kynologické akce, případně disciplinární řízení. V odůvodněných případech, které se netýkají vlastního posudku, ale porušení pravidel rozhodčím, je možno v průběhu osmi dnů podat na jeho chování stížnost k delegujícímu orgánu. Tuto stížnost je nutné podat písemně, podepsanou stěžovatelem a dalším svědkem prostřednictvím vedoucího zkoušek. Rozhodnutí o stížnosti přísluší kárné komisi příslušného svazu.

Rozhodčí je oprávněn, zraněného nebo ve svém výkonu omezeného psa, i proti úsudku psovoda, vyloučit ze zkoušky. Následuje záznam do výkonnostní knížky. Když psovod psa přivede zpět kvůli jeho zjevnému poškození nebo předloží špatný test zvěrolékaře, následuje do výkonnostní knížky záznam „přerušeno kvůli nemoci“ popřípadě zranění. Rozhodčí je oprávněn, při nesportovním chování, předvádění psa pod motivačními prostředky, prohřešky proti zkušebnímu řádu, proti pravidlům ochrany zvířat a proti dobrým mravům, provést diskvalifikaci psovoda. Předčasné ukončení zkoušky je v každém případě zaznamenáno s odůvodněním ve výkonnostní knížce. Při diskvalifikaci budou všechny získané body odebrány.

V rámci ČR :

K posuzování akcí dle tohoto zkušebního řádu jsou rozhodčí delegováni ČKS nebo MSKS. Tyto svazy též určují termíny a způsob delegace, její změny a odvolání, zrušení nebo přeložení akce. Při delegaci více rozhodčích na jednu akci je určován jeden jako hlavní rozhodčí.

Nad stanovený nejvyšší počet účastníků (psů) na akci může výjimečně být připuštěna účast jednoho národního rozhodčího (z výkonu nebo exteriéru) s jedním psem.

Rozhodčí může působit jako kladeč cizích stop, nikoliv jako figurant.

Rozhodčí smí posoudit jen psovody se psy k akci včas přihlášené, kteří se zúčastnili zahájení akce, u nichž se kontrolou předem přesvědčil o platnosti členských průkazů.

Rozhodčí má právo po dohodě s psovodem a vedoucím zkoušek dále již neposuzovat další oddíl zkoušky u psa, který v předchozím oddílu nedosáhl potřebný počet bodů k zadání výcvikové značky (neplatí při soutěžích).

Stížnost (protest) proti porušení ustanovení zkušebního řádu rozhodčím musí být jím řešena přímo v průběhu akce. Nedojde-li ke shodě, je podána delegujícímu orgánu písemnou formou, kterou spolu podepisuje rozhodčí.

Pořadatel má povinnost uhradit delegovaným rozhodčím, případně i určeným pomocníkům, náležitosti podle směrnic ČKS nebo MSKS (posuzované, stravné, jízdné) a to i v případě, kdy došlo k odvolání akce v době jejího zahájení nebo rozhodčí nebyli o jejím odvolání informováni.

Účastníci zkoušek

Účastníci zkoušek musí dodržet termín přihlášení ke pořádání zkoušky. S dodáním přihlášky se účastník zavazuje, že zaplatí startovné. Změní-li účastník svoje rozhodnutí, musí toto bezpodmínečně sdělit vedoucímu zkoušek. Účastník musí dodržet platná veterinární ustanovení a ustanovení na ochranu zvířat platné pro oblast pořádání akce.

Na začátku zkoušky se každý účastník ohlásí u vedoucího zkoušek a před nástupem k jednotlivým oddílům zkoušky se představí rozhodčímu. Jeho chování a vystupování musí odpovídat sportovnímu vystupování. Se psem připoutaným na vodítku, popřípadě volně u nohy sedícím psem, nahlásí své jméno i jméno psa. Účastník se musí přizpůsobit pokynům rozhodčího a vedoucího zkoušek. Účastník zkoušky musí předvést svého psa správným sportovním způsobem a předvést psa ve všech oddílech jednoho stupně zkoušky. Konec zkoušek je proveden oznámením výsledků zkoušky (vyhlášení výsledků), předáním výkonostních knížek, případně dalších dokladů.

Psovod musí během zkoušky nosit u sebe vodítko a pes musí nosit také trvale jednoduchý, jednořadý, volný řetízkový obojek, který není nastaven na stahování. Ostatní obojky (kožené, proti klíšťatům apd.) nejsou povoleny. Vodítko může být psovodem nošeno pro psa skryté a také zavěšeno z levého ramena k pravému boku.

U zkoušky BH je povolen postroj.

Zvukové povely jsou vyslovovány normálně, krátce, sestávají z jednoho slova. Mohou být vysloveny v jakékoli řeči. Musí být ale vždy pro každou činnost stejné, (platí pro všechny oddíly).

Psovod může na jedné akci předvést nejvíce dva psy v jeden den a psovod i pes se může zúčastnit pouze jedné akce.

V rámci ČR :

Psovod se psem podává rozhodčímu hlášení při nástupu ke každému oddílu zkoušek a při jeho ukončení. Výjimku tvoří jen zahájení oddílu C.

Psovod hlásí v základním postoji rozhodčímu jméno své i psa a připravenost k zahájení nebo ukončení oddílu.

Tělesné překážky

Tělesně postižený psovod, který nemůže vést psa kvůli postižení u levé nohy, může svého psa vést u pravé nohy.

Nutnost nošení náhubku

Je dbáno na to, že v jednotlivých zemích, popřípadě je v daných oblastech vydané nařízení k vedení psa na veřejnosti. Psovod, který je se svým psem zavázán odpovídajícím pravidlům, smí toto např. v dopravní části BH zkoušky také předvést s náhubkem.

Podmínky účasti

V den konání zkoušek musí mít pes ukončený předepsaný věk. Nesmí být dělány žádné výjimky.

Předpoklad ke startu podle pravidel národního kynologického svazu zkušebnímu řádu je úspěšné složení zkoušky doprovodného psa s testem odborné znalosti psovoda (BH/VT).

V rámci ČR: Doporučuje se složení zkoušky BH před ostatními zkouškami, ale toto není povinné. Test odborné znalosti psovoda se zatím neprovádí.

BH	(zkouška doprovodného psa)	15 měsíců
FPr 1-3	(vypracování stopy VPG 1 - 3)	15 měsíců
SchH/VPG A	(spolkový zkušební řád A)	18 měsíců
SchH/VPG 1	(spolkový zkušební řád 1 stupeň)	18 měsíců
SchH/VPG 2	(spolkový zkušební řád 2 stupeň)	19 měsíců
SchH/VPG 3	(spolkový zkušební řád 3 stupeň)	20 měsíců
FH 1	(zkouška psa stopaře 1 stupeň)	18 měsíců
FH 2	(zkouška psa stopaře 2 stupeň)	20 měsíců

Pořádání zkoušek se mohou zúčastnit všichni psi bez ohledu na velikost, rasu nebo průkaz původu.

Minimální počet účastníků je stanoven na 4 psovody.

Každý stupeň zkoušky může být opakován bez časového omezení. Stupně zkoušky jsou složeny podle stupňů za sebou (stupeň 1-2-3). Ke složení vyššího stupně zkoušky může být pes předveden teprve po složení nižšího stupně zkoušky. Přitom musí mít dosaženo v oddílu C minimálně 80 bodů. Starý limit je brán v úvahu. Pokud je pes předveden na zkoušce opakovaně, musí jít o nejvyšší stupeň psem dosažený. Psi starší nad 6 let, mohou být na žádost u příslušné regionální organizace zařazeni do třídy starých. Se zařazením do staré třídy smějí tito psi být už jenom předvedeni ve stupni zkoušky SchH/VPG1, IPO1 FH1.

Hárající feny jsou připuštěny ke všem akcím, musí být ale drženy zvlášť od ostatních účastníků zkoušky. V oddíle A nastupují podle časového harmonogramu. V ostatních oddílech budou přezkoušeny jako poslední účastník na závěr akce.

Březí a kojící feny nejsou na výcvikové akce připuštěny.

Nemocná zvířata a zvířata podezřelá z nákazy jsou ze všech zkouškových akcí vyloučena.

V rámci ČR :

Nejnižší počet psů na jedné zkouškové akci je stanoven na 5 účastníků (psů).

Ke zkouškám 1, 2, 3 mohou v ČR nastoupit pouze psi s průkazem původu stanovených plemen.

Netýká se psů zahraničních účastníků.

ZKOUŠKA NEÚTOČNOSTI K CIZÍM OSOBÁM

Zásada

Při začátku zkoušky rozhodčí provede prověrku chování psa k cizí osobě. Součástí prověrky "chování psa k cizí osobě" je i prověření jeho identity (kontrola tetovacího čísla, čipu, atd.).

Psi, kteří v této prověrce neobstojí, se nemohou zkoušky zúčastnit, popřípadě musí být diskvalifikováni. Vlastník čipovaného psa se musí postarat, aby bylo k dispozici čtecí zařízení. Psi, kteří jsou neidentifikovatelní, nemají oprávnění startovat.

Rozhodčí sleduje chování psa během celé zkoušky. Při zjištění povahových nedostatků - agresivita, plachost, je rozhodčí povinen psa diskvalifikovat. Diskvalifikace, s uvedením důvodů povahové slabosti musí být uvedena do výkonnostní knížky.

Provedení zkoušky neútočnosti k cizí osobě

1. Zkouška neútočnosti má být prováděna v běžném prostředí, bez mimořádných rušivých vlivů, v místě pro psa neutrálním.
2. Všichni zúčastnění psi jsou rozhodčímu předvedeni jednotlivě.
3. Pes je předveden na běžném (krátkém) vodítku, které je drženo volně a prověřeno.
3. Rozhodčí nedělá žádné dráždivé pohyby. Dotknutí psa rozhodčím není dovoleno.

Posouzení

- a) Pozitivní chování psa: Pes se chová při přezkoušení např. neutrálně, sebevědomě, jistě, pozorně, temperamentně, přirozeně a nebojácně.
- b) Ještě přípustné chování psa: Pes se chová např. trochu neklidně, lehce podrážděně, lehce nejistě. Tento pes může být připuštěn, avšak v průběhu zkoušky je pozorován.

- c) Negativní chování psa, případně nedostatek v chování: Pes se chová např. plaše, nejistě, bázlivě, je nezvladatelný, bázlivý vůči výstřelu, je agresivní a zlý = (diskvalifikace).

Hodnocení

Hodnocení předvedených výkonů je provedeno podle známek (kvalifikace) a bodů. Znamky (kvalifikace) a k tomu patřící body musí odpovídat provedení cviku.

Bodovací tabulka

Nejvyšší Počet bodů	Výborný	Velmi dobrý	Dobrá	Uspokojivý	Nedosta- tečný
5	5	4,5	4	3,5	3-0
10	10	9,5-9	8,5-8	7,5-7	6,5-0
15	15-14,5	14-13,5	13-12	11,5-10,5	10-0
20	20-19,5	19-18	17,5-16	15,5-14	13,5-0
30	30-29	28,5-27	26,5-24	23,5-21	20,5-0
35	35-33	32,5-31,5	31-28	27,5-24,5	24-0
70	70-66,5	66-63	62,5-56	55,5-49	48,5-0
80	80-76	75,5-72	71,5-64	63,5-56	55,5-0
100	100-96	95,5-90	89,5-80	79,5-70	69,5-0

Procentické vyjádření

Hodnocení	Zadání	Pokles
Výborný	minimálně 96 %	nebo do minus 4 %
Velmi dobrý	95 – 90 %	nebo minus 5 až 10 %
Dobrá	89 – 80 %	nebo minus 11 až 20 %
Uspokojivý	79 – 70 %	nebo minus 21 až 30 %
Nedostatečný	pod 70 %	nebo minus 31 až 100 %

Při celkovém hodnocení jednotlivého oddílu musí být zadány jen celé body. Oproti tomu může být při jednotlivých cvicích udělena jen část bodů. Při konečném výsledku jednoho oddílu se nesmí zadávat součet na půlbody, počet bodů tohoto oddílu bude vždy podle celkového dojmu zaokrouhlen nahoru nebo dolů.

Při stejném počtu bodů rozhodne vyšší počet bodů v oddílu C. Jsou-li také tyto body stejné, tak rozhodne vyšší počet bodů v oddílu B. Výsledky, které jsou stejné ve všech třech oddílech, jsou řazeny na stejném místě.

Diskvalifikace

Zjistí-li rozhodčí nedostatky v chování psa, nebo zjistí nesportovní chování psovoda (např. požití alkoholu, vedení pod motivačními látkami a nebo použití krmiva), vážný prohřešek proti zkušebnímu řádu, prohřešek proti ustanovení ochrany zvířat nebo prohřešek proti dobrým mravům, je psovod i pes s dalšího průběhu zkoušky diskvalifikován.

Při této diskvalifikaci budou všechny, do té doby zadané body, (také body jiných oddílů) odebrány. Do výkonnostního průkazu nejsou zapsány ani známky (kvalifikace) ani body.

Nemá-li psovod psa pod kontrolou, (např. při bočním nebo zadním doprovodu, pes opustí během zkoušky psovoda nebo cvičiště a nepřijde na třetí přivolání zpět, pes nepustí, pes provede zákus do figuranta na jiná místa než na rukáv) je také psovod i pes z dalšího průběh zkoušky diskvalifikován.

Při této diskvalifikaci budou v každém oddíle všechny do té doby získané body odebrány. Ve výkonnostní knížce nejsou zapsány body v oddílech ani známka (kvalifikace). Zapiše se např. Diskvalifikace - nezvladatelnost, bázlivost, agresivita psa, nesportovní chování psovoda.

Hodnocení

Zkouška platí jako úspěšná, když pes dosáhne v každém oddíle stupně zkoušky minimálně 70 % možných bodů.

Nejvyšší Počet bodů	Výborný	Velmi dobrý	Dobrý	Uspokojivý	Vadný
100 bodů	100-96	95-90	89-80	79-70	69-0
300 bodů	300-286	285-270	269-240	239-210	209-0
200 bodů VPGA	200-192	191-180	179-160	159-140	139-0

Výkonnostní průkaz psa

Výkonnostní průkaz psa je povinný pro každého zúčastněného psa. Jeho vydání provádí příslušná národní organizace dle vlastních předpisů. Musí být zřejmé, že pro jednoho psa byl vystaven jen jeden výkonnostní průkaz. Odpovědnost přebírá národní organizace. Každý výsledek zkoušky se zapisuje do výkonnostního průkazu psa, který podepisuje a kontroluje rozhodčí a rovněž vedoucí zkoušek.

Zákonná odpovědnost

Majitel psa zodpovídá za škody na osobách, věcech a majetku, které byly způsobeny jeho psem. Musí být proto jako majitel psa pojištěn proti škodám jim způsobeným. Za případné

úrazy a škody způsobené psem během zkoušky ručí psovod. Pokyny vydané rozhodčím, nebo pořadatelem psovod plní dobrovolně a na vlastní nebezpečí.

Očkování

Očkovací průkaz s vyznačením úředně nařízeného očkování je psovod povine na žádost pořadatele, rozhodčího nebo veterinárního dozoru předložit před začátkem zkoušek nebo soutěže.

Sportovní komisař

Jednotlivé národní svazy mohou kontrolovat provádění zkouškových akcí. K tomuto účelu pověřují odborně způsobilé osoby, jejichž úkolem je kontrolovat dodržování zkušebního řádu a řádný průběh zkoušek.

Hodnocení povahových vlastností – kritéria BOT (TSB)

B – bojovnost, O – odvaha, T – tvrdost

BOT hodnocení má popsat povahové dispozice psa s ohledem na použití k chovu. BOT hodnocení nemá vliv na výsledek zkoušky popřípadě na zařazení. Pro hodnocení BOT, musí pes absolvovat minimálně obranu se zákusy.

Hodnocením výrazný, dobrý, dostatečný a nedostatečný budou hodnoceny následující povahové vlastnosti: pracovní vlohy, sebejistota, zatížitelnost

BOT „výrazný“ obdrží pes:

Který vykazuje velkou ochotu pracovat, což vychází z jeho vrozeného pudového chování, cílevědomím předvedení cviků, sebevědomím, značné pozornosti a neobyčejně velké výkonnosti.

BOT „dobrý“ obdrží pes:

Který vykazuje dobrou ochotu k práci, má dobré pudové chování, dobrý temperament a dobrou výkonnost.

BOT „dostatečná“ obdrží pes:

S menší ochotou pracovat, danou jeho vrozenými vlastnostmi s menším sebevědomím, temperamentem a zatížitelností.

BOT „nedostatečný“ obdrží pes:

S nedostatky v ochotě pracovat, při nedostatečném vrozeném chování, chybějící sebejistotě a nedostatečné zatížitelnosti.

V rámci ČR :

Hodnocení BOT (TSB) se na území ČR při vlastních akcích neprovádí a je dáno na rozhodnutí ČKNO pro jim pořádané akce.

Disciplinární ustanovení

Vedoucí akce je zodpovědný za zajištění pořádku a bezpečnosti po dobu pořádání celé akce.

Rozhodčí je zmocněn, přerušit nebo ukončit akci při nedodržení pořádku a bezpečnosti.

Vážná provinění psovoda proti ustanovení - zkušebnímu řádu, proti pravidlům ochrany zvířat a proti dobrým mravům, může vést k jeho vyloučení z akce.

Rozhodčí podá o přestupku písemné oznámení delegujícímu orgánu.

Rozhodnutí rozhodčího je nenapadnutelné. Kritika proti jeho rozhodnutí a posudku je důvodem k vypovězení dané osoby z cvičebního prostoru a může vést k disciplinárnímu opatření.

Pro porušení ustanovení zkušebnímu řádu - technického charakteru, jakož i porušení pravidel správného vystupování rozhodčího při posuzování je stížnost přípustná. Tuto stížnost je nutné doručit delegujícímu orgánu písemně do osmi dnů od data konání akce, prostřednictvím pořadatele akce a musí být podepsána vedoucím akce a případnými svědky.

Uznání stížnosti za oprávněnou nezakládá nárok na změnu rozhodnutí rozhodčího.

Zvláštní ustanovení

Národní organizace jsou oprávněny pro obvod své působnosti upravit, případně si rozšířit všeobecnou část těchto pokynů. Například: pokyny k účasti, veterinárním opatřením, opatřením na ochranu zvířat, zdravotním podmínkám nebo zákonné právní úpravě ve své zemi. Zvukové povely mohou být psovodovi dávány v mateřském jazyce.

2. FIGURANTSKÉ USTANOVENÍ

Předpoklady použití figuranta v oddíle "C"

1. Dbá na směrnice a ustanovení příslušné činnosti zkušebnímu řádu.
2. Figurant je v den zkoušek v oddílu C asistentem rozhodčího.
3. S ohledem na osobní jistotu, i z důvodů bezpečnostně právních, musí být figurant při výcviku, jakož i při zkouškách a soutěžích, vždy vybaven ochranným oblekem (kalhotami, rukávem, případně vestou, suspenzorem a rukavicemi).
4. Obuv figuranta musí být přizpůsobena povětrnostním a terénním poměrům, stabilní a neklouzavá.
5. Před začátkem oddílu C rozhodčí figuranta instruuje. Je povinen pracovat podle pokynů rozhodčího.
6. Při odzbrojení nebo prohlídce, pracuje figurant dle pokynů psovoda, ve smyslu ustanovení zkušebnímu řádu. Psovod se psem musí před začátkem bočního nebo zadního doprovodu zaujmout základní postoje.
7. Při zkouškách může být pracováno s jedním figurantem. Od 7 psů při jedné zkoušce se doporučuje použít dva figuranty. Při akcích přesahujících rámec regionu, jako např. kvalifikační soutěže, mistrovství atd. musí být pracováno s dvěma figuranty. Figurant, žijící ve společné domácnosti se psovodem smí figurovat při všech akcích.

Základní pravidla práce figuranta při pořádání zkoušek

1. Všeobecné

V rámci jedné zkouškové akce je stav vycvičenosti a povahových kvalit předváděných psů (např. schopnost výkonu, dovolené zatížení, sebejistota) posuzován rozhodčím. Rozhodčí může objektivně posoudit pouze to, co v průběhu zkoušky akusticky a zrakově zjistil.

Tento aspekt, především ale také zachování sportovního charakteru zkoušky (tzn. možnost stejných podmínek pro všechny účastníky) vyžaduje, že práce figuranta musí rozhodčímu představit jasný a zřetelný obraz.

Nesmí být ponecháno na libovůli figuranta, jak bude oddíl C provádět. Naopak v první řadě musí figurant dbát pravidel zkušebního řádu.

Rozhodčí posuzuje v rámci jednotlivých výkonů nejdůležitější kritéria oddílu "C". Jsou to pudové vlohy, např. schopnost zatížení nervové soustavy, sebejistota, schopnost k podání kvalitního výkonu a ovladatelnost.

Z tohoto důvodu je třeba též hodnotit kvalitu zákusu předvedeného psa. Proto také musí pes, u něhož má být hodnocena kvalita zákusu, dostat možnost se dobře zakousnout, nebo má-li být hodnocena schopnost zatížení organismu psa, musí být "zatížení" vyvoláno odpovídajícím nástupem figuranta. Předpokladem k dobrému posouzení výkonu psů je přesné provádění figurantské práce pro všechny účastníky.

2. Vystavení a vyštěkání (Stupeň zkoušky 1-3)

Figurant stojí v úkrytu – pro psovoda a psa neviditelně – s mírně pokrčenou paží opatřenou ochranným rukávem. Nepohybuje se a nedráždí psa v zástěně. Rukáv slouží i jako ochrana jeho těla. Pes je při vystavení a vyštěkání figurantem pozorován. Jakékoli dráždění a podněcování psa ze strany figuranta je nepřipustná. Obušek drží postranně dolů. Na nárazy nebo zákusy psa nesmí figurant reagovat.

3. Pokusu o útěk figuranta (Stupeň zkoušky 1-3)

Figurant, po cviku vystavení a vyštěkání, na výzvu psovoda vystoupí normálním krokem ze zástěny a postaví se na místo určené rozhodčím. (Výchozí místo figuranta pro útěk je označeno.) Pozice figuranta musí umožnit psovodovi odložit psa vleže, ve vzdálenosti pěti kroků na vyznačené místo, poněkud stranou od figuranta, na stranu rukávu. Psovodovi musí být znám směr útěku figuranta.

Na pokyn rozhodčího figurant vybíhá přímým směrem, nesmí běžet přehnaně rychle a nekontrolovaně. Rukáv drží v poloze, která umožní psu optimální možnost k provedení zákusu, aniž by rukáv nastavoval. Pes si musí najít místo ke správnému zákusu. Figurant se nesmí během pokusu o útěk otáčet ke psu, může však mít psa v úhlu pohledu. Rukáv nenastavuje. Figurant nese rukáv z pohybu těsně u těla, v ose svého pohybu.

Délku útěku určí rozhodčí. Figurant vybíhá na pokyn rozhodčího. Bude-li pokus o útěk proveden s odpovídající dynamikou figuranta, má rozhodčí optimální možnost výkon správně posoudit. Jakákoli pomoc figuranta, jako např. přehnané nabízení rukávu před zákusem, dráždivý útěk nebo údery obušku o kalhoty před začátkem nebo během pokusu o útěk, volné

držení rukávu po zákusu, zmírnění rychlosti při útěku, samostatný začátek útěku atd., jsou nepřipustné.

Ukončení cviku viz. bod 8 (platí pro všechny cviky).

4. Obrana psa při hlídání (Stupeň zkoušky 1-3)

Po hlídání provede figurant na pokyn rozhodčího útok na psa. Přitom bude použito obušku s výhrůžnými pohyby nad rukávem bez úderu psa. Ve stejném okamžiku aniž by figurant psa rukávem vybízel k provedení zákusu, čelně zaútočí odpovídající silou. Rukáv je přitom držen těsně u těla. Pes provede zákus a figurant ho v postraním pohybu - boji, 2 x s odstupem udeří, začíná fáze odolnosti. Figurant musí všechny psy tlačit stejným směrem. Rozhodčí zaujme pozici tak, aby měl možnost posoudit u všech psů zákrok, zákus, chování během boje a odolnosti, pouštění a hlídání. Tlačení psa ve směru k psovodovi je nepřipustné.

Údery obuškem jsou vedeny na plece a tělo. Údery obuškem jsou provedeny u všech psů ve stejné intenzitě. První úder následuje po cca 4-5 krocích, druhý úder po dalších 4-5 krocích ve fázi boje. Po druhém úderu je další tlačení bez naznačení úderů.

Délku fáze boje figuranta určuje rozhodčí. Figurant přeruší boj na pokyn rozhodčího. Když je útok proveden figurantem s odpovídající dynamikou, má rozhodčí optimální možnost správného posouzení výkonu psa. Každá pomoc figuranta jako např. nabídka rukávu před zákusem, hlasité dráždění nebo údery obuškem na kalhoty před začátkem útoku, povolování rukávu po zákusu v průběhu fáze odolnosti a při úderech obuškem, samostatné zastavení při nedostatecích v odolnosti psa aj. jsou zakázány.

Ukončení cviku viz. bod 8 (platí pro všechny cviky).

5. Zadní doprovod (Stupeň zkoušky 2+3)

Figurant provede na výzvu psovoda, po pokynu rozhodčího, normální chůzí zadní doprovod na vzdálenost cca 30 kroků. Průběh doprovodu určí rozhodčí. Figurant nesmí během doprovodu provést žádné trhavé pohyby. Obušek a rukáv jsou nesený tak, že psovi nevytváří žádné dráždivé podněty. Obušek je nesen skrytě. Figurant jde u všech psů stejnou rychlostí chůze.

6. Přepad psa ze zadního doprovodu (Stupeň zkoušky 2+3)

Přepad psa ze zadního doprovodu následuje z pohybu na pokyn rozhodčího. Přepad provede figurant dynamickým obratem vlevo nebo vpravo a během ve směru psa. Obuškem vede výhrůžné pohyby nad horní částí rukávu. Rukáv držen čelně ve směru běhu u těla bez jakýchkoli motivačních pohybů. Jakmile se pes zakousne, je figurantem v pohybu přesunut bočně a v přímém směru začíná fáze boje a odolnosti psa. Všechny psy musí figurant přesouvat do stejného směru. Rozhodčí se musí postavit tak, aby mohl u všech psů posoudit útok, odolnost, zákus, pouštění i hlídání.

Tlačení psa směrem k psovodovi je nepřipustné. Dobu trvání boje v zákusu určuje rozhodčí. Na jeho pokyn se figurant zastaví a přestane se psem bojovat. Jestliže je útok na psa proveden odpovídající dynamikou, má rozhodčí optimální podmínky k posuzování. Jakékoliv pomocné pohyby figuranta jako úhybné pohyby do stran nebo nabízení rukávu před zákusem, výhrůžná zvolání či údery obuškem o kalhoty před nebo v průběhu útoku, různá intenzita útoku, ukončení boje při nedostatku odolnosti psa bez povelu, atd., jsou nepřipustné. Ukončení cviku - viz bod 8. (platí pro všechny cviky).

7. Útok na psa z pohybu (Stupeň zkoušky 1-3)

Figurant opustí úkryt na pokyn rozhodčího a jde normálním krokem (u 1. stupně zkoušky

1), nebo během (u stupně zkoušky 2+3) na středovou osu cvičebního prostoru. Pak

- přejde z normálního kroku do běhu a čelně zaútočí s pokřikem na psovoda a psa, přitom provádí nápřahy obuškem ze předu (stupeň zkoušky 1)
- bez přerušování běhu zaútočí na psovoda a psa s pokřikem a nápřahy obuškem ze předru (stupeň zkoušky 2+3)

Pes musí provést zákus do pružně drženého rukávu, bez toho, aniž by se figurant zastavil. V době, kdy pes provede zákus, musí figurant provést natočení svého těla tak, aby nedošlo ke střetu se psem ve skoku. Pes nesmí v žádném případě figuranta obíhat. Jakmile se pes zakousne, je figurantem přesunut bočně a v přímém směru začíná fáze vedení boje a odolnosti psa. Nesmí dojít k přetočení psa. Se všemi psy musí figurant vést boj stejným směrem. Rozhodčí se musí postavit tak, aby mohl u všech psů posoudit razanci útoku, kvalitu zákusu, odolnost a pouštění i hlídání. Tlačení psa směrem k psovodovi je nepřipustné. Délku vedení boje určuje rozhodčí. Na jeho pokyn se figurant zastaví a přestane se psem bojovat. Jestliže je útok na psa proveden odpovídající dynamikou, má rozhodčí optimální podmínky ke správnému a objektivnímu posuzování výkonu psa. Jakékoliv pomocné pohyby figuranta, jako výrazná změna tempa útoku, předčasné úhybné pohyby před zákusem, oběhnutí psa, nabízení rukávu před zákusem, povolování rukávu po zákusem, přizpůsobivá intenzita vedení boje, ukončení boje při nedostatku bojovnosti psa bez povelu, atd., jsou nepřipustné. Ukončení cviku - viz bod 8. (platí pro všechny cviky).

8. Zadržení (platí pro všechny cviky)

Zadržení při všech cvicích obrany je figurantem předvedeno tak, aby rozhodčí mohl pozorovat, reakci psa před zákusem, v zákusem, v průběhu vedení boje a odolností, pouštění i hlídání psa (figurant nesmí stát zády k rozhodčímu, musí udržet pohled k rozhodčímu). Po ukončení cviků obraný musí bojové chování figuranta proti psu ustát. Figurant zaujme pevný klid aniž by zřetelně povoloval rukáv. Rukáv není nesen vzhůru, ale zůstává v poloze, ve které byl držen během předešlého cviků. Obušek bude nesen pro psa neviditelně, po straně těla dolů. Při pouštění nesmí figurant žádným způsobem pomáhat. Po pouštění je figurant se psem v kontaktu očima, ale dráždivé vlivy nebo jakákoliv pomoc je nepřipustná. Aby figurant mohl udržet psa ve zrakovém kontaktu, může se během fáze stání k pohybujícímu se psovi pomalu bez trhavých pohybů otočit.

9. Nejistota a selhání psa

Pes, který při cvicích obrany neprovede zákus nebo v zátěžové fázi selže, je veden figurantem boj tak dlouho, dokud rozhodčí cvik neukončí. Figurant nemůže v takové situaci v žádném případě psu pomoci nebo samostatně cvik zastavit. Psi, kteří nepustí, nemohou být postojem figuranta motivováni k pouštění ani pohybem obušku přiměni k pouštění.

Psi, kteří při hlídání mají snahu figuranta opustit, nesmí jím být motivováni ani dráždění k

setrvání. Figurant se při všech cvicích obrany musí chovat aktivně nebo neutrálně podle požadavků zkušebního řádu. Narazí-li nebo kousne-li pes figuranta v průběhu hlídání, musí se figurant vyvarovat jakýchkoli obranným pohybům.

3. ZKOUŠKA DOPROVODNÉHO PSA S TESTEM CHOVÁNÍ (A ZKOUŠKA ODBORNÉ ZNALOSTI PRO PSOVODA PSA) BH/VT

Zkouškové akce i závody podléhají provedením a chováním sportovním zásadám. Způsob provedení a účast je přesněji popsána níže. Předpisy jsou pro všechny zúčastněné závazné a všichni mají splňovat stejné výkonnostní požadavky. Při BH/VT se nekoná přezkoušení lhostejnosti k výstřelu. K předvedení FH, SchH/VPG, IPO, Agility je nutné splnění odborné znalosti psovoda - BH/VT. Přezkoušení BH/VT jsou výhradně prováděna rozhodčím z výkonu pro SchH/VPG, Agility, kteří jsou uvedeni na listině rozhodčích. Výsledek zkoušky je zaznamenán ve výkonnostním průkazu.

BH zkoušky budou uznány, když budou složeny při zkouškové akci.

Zkoušky jsou veřejné, místo a začátek zkoušky je uveden plánem zkouškových akcí. Pořádající organizace jsou zavázány směrnicemi k pořádání zkoušek z výkonu.

Všeobecné ustanovení

Ke zkoušce jsou připuštěni psi všech plemen a velikostí. Nejnižší věková hranice je 15 měsíců. Zkoušky se mohou konat, jsou-li hlášeni nejméně 4 psi. (V ČR 5 psů.) Jsou-li zkoušky doprovodného psa kombinovány s jinými druhy zkoušek, musí také startovat minimálně 4 psi, (v ČR 5 psů), např. SchH/VPG, FH, FPr BH. Počet účastníku při zkouškách, kde jsou skládány pouze BH je stanoven na jednoho rozhodčího v rozmezí od 10 do 15 startujících, a posuzování je dáno podle počtu zkoušených oddělení, které nesmí přesáhnout počet 30. (Zkouška doprovodného psa s písemnou zkouškou odborné znalosti činí 3 oddíly, bez této teoretické zkoušky jsou to 2 oddíly).

V rámci ČR: se přezkušování psovodů neprovádí, proto je zkouška označována zkratkou "BH" a má charakter 2 oddílů s minimálním počtem 5. účastníku.

Zkouška neútočnosti k cizí osobě

Před zahájením zkoušky BH jsou přihlášení psi předvedeni ke zkoušce neútočnosti k cizí osobě, při které následuje také kontrola identity tetovacích čísel a nebo čípacích čísel. Psi, kteří jsou neidentifikovatelní, nemají oprávnění startovat. Zkouška neútočnosti probíhá v průběhu celé zkoušky. Psi, kteří neobstojí při zkoušce neútočnosti, nejsou dále posuzováni.

Ukáže-li pes, který splnil zkoušku neútočnosti, v dalším průběhu zkoušky nedostatky v chování, může rozhodčí psa vyloučit a provede záznam do výkonnostní knížky „zkouška neútočnosti – neobstál“.

Hodnocení

Psi, kteří v oddílu B (poslušnost) nedosáhnou alespoň 70% bodu, nebudou připuštěni ke zkoušce v dopravní ruchu a na veřejnosti.

Zkouška v dopravním ruchu se nehodnotí body, nýbrž rozhodčí slovně sdělí a označí do výkonnostního průkazu „obstál“ nebo „neobstál“. Zkouška je složena, když v oddíle poslušnosti je zadáno nejméně 70% bodů a ve speciální části zkoušky budou rozhodčím cviky hodnoceny jako dostačující.

Zadaná známka neplatí ve smyslu chovatelského ani výstavního řádu. Případné opakování zkoušky není termínově omezeno. Každý výsledek zkoušky je, nezávisle na úspěchu zkoušky, zapsán ve výkonnostní knížce.

A) Poslušnost - zkoušky doprovodného psa

Celkový počet bodů 60

Každý cvik začíná a končí zaujetím základního postoje. Pes přitom sedí přímo, u levé nohy psovoda, pravým ramenem ve výši kolen. Zaujetí základního postavení na začátku každého cviku je dovoleno jen jednou. Postoj rozkročmo není dovolen. Konečné základní postavení předcházejícího cviku může být použito jako výchozí postavení následujícího cviku. Pomoc psovoda tělem je chybou. Nošení motivačních pomůcek nebo hraček není povoleno. Nemůže-li psovod korektně předvést část cviku z důvodu tělesného postižení, musí toto sdělit rozhodčímu před začátkem zkoušky. Nemůže-li psovod z důvodu postižení vést psa u levé nohy, smí jej předvést obdobně u pravé nohy.

Pokyn k začátku každého cviku dává rozhodčí. Vše další jako obraty, zastavení, změna rytmu chůze atd. budou provedeny bez pokynu rozhodčího. Psovodovi je povoleno, vyžádat si od rozhodčího velení.

Chválení psa je dovoleno po každém ukončeném cviku. Poté může psovod zaujmout nové základní postavení. Mezi chválením a novým začátkem se musí dodržet jasný časový úsek (cca 3 sekundy). Mezi cviky musí být pes stále u nohy psovoda.

1. Ovladatelnost psa na vodítku (15 bodů)

Zvukový povel „k noze“

Ze základního postavení má pes, připoutaný na vodítku a s obojkem nebo postrojem na prsou, radostně následovat psovoda na zvukový povel k noze. Obojek nesmí být nastaven na stahování.

Na začátek cviku má jít psovod se psem 40 až 50 kroků rovně, bez pomoci psu, udělat obrat čelem vzad a poté 10 až 15 kroků provést klus a minimálně 10 kroků jít pomalou chůzí. Při normální chůzi je proveden minimálně jeden obrat vpravo, vlevo a čelem vzad. Pes má stále zůstat ramenem na úrovni kolen na levé straně. Nesmí odbíhat dopředu, dozadu ani do boku. Obrat čelem vzad je psovodem proveden vlevo.

Zvukový povel je možné použít pouze při vyjítí a při změně druhu chůze. Zastaví se psovod, má se pes bez působení psovoda rychle posadit. Psovod nesmí přitom změnit své základní postavení a zvláště nesmí přistupovat ke psu sedícímu stranou. Vodítko je během vedení drženo v levé ruce a musí být prověšené. Na pokyn rozhodčího projde psovod se psem skupinou nejméně 4 osob. Psovod se ve skupince minimálně jednou zastaví. Skupinka se pohybuje.

Zaostávání psa, předcházení, boční odchýlení, i váhavé chování psovoda při obratech jsou chyby.

Skupinka

Chůze skupinkou, ve které se pohybují osoby, je prováděna na vodítku a bez vodítka. Přitom se musí při každé chůzi obejít kolem osob minimálně jednou doleva a jednou doprava. (Např. tvar jedné 8). Je nutné projít minimálně jednou v blízkosti jedné osoby. Rozhodčí má právo vyžádat si jedno opakování průchodu skupinkou.

Chválení psa je povoleno po opuštění skupinky jen v základním postavení.

Obrat čelem vzad (180 stupňů)

Provedení obratu čelem vzad je povoleno dvěma způsoby, musí být však každý jako obrat čelem vzad doleva. Přitom může pes psovoda zezadu obejít nebo provést obrat čelem vzad jako obrat doleva (pes zůstává na levé straně psovoda).

2. Ovladatelnost psa bez vodítka 15 bodů)

Zvukový povel „k noze“

Na pokyn rozhodčího psovod sedícího psa v základním postoji odepne z vodítka. Psovod si zavěsí vodítko kolem ramen nebo si ho schová do kapsy (zásadně na druhé straně od psa) a jde se pse na volno do skupinky, kde se minimálně jednou zastaví. Po opuštění skupinky zaujme psovod krátce základní postavení a začíná předvedení chůze bez vodítka, viz. cvik 1.

3. Odložení psa vsedě za pochodu (10bodů)

Zvukový povel „sedni“

Ze základního postavení jde psovod se psem bez vodítka u nohy rovně. Po minimálně 10 krocích si má pes na zvukový povel „sedni“ rychle sednout, bez toho, aniž by psovod změnil rychlost chůze. Po dalších 30 krocích zůstává psovod stát a otočí se ke psu. Na pokyn rozhodčího jde psovod zpět ke psu a zaujme z pravé strany základní postavení. Když pes na

místo sedni, zůstane stát nebo si lehne, bude zato odebráno 5 bodů.

4. Odložení psa vleže s přivoláním (10bodů)

Zvukový povel „lehni“, „zůstaň“, „k noze“

Ze základního postavení vyjde psovod se psem na zvukový povel „k noze“ přímým směrem. Po minimálně 10 krocích na zvukový povel „lehni“ musí pes rychle lehnout. Bez působení na psa a bez otáčení musí zůstat klidně ležet. Psovod jde ještě minimálně 30 kroků, otočí se ke psu a na pokyn rozhodčího přivolá psa. Pes se má radostně a rychle běžet k psovodovi a předsednout těsně před něho. Na zvukový povel „k noze“ si má pes sednout k levé noze psovoda.

Zůstane-li pes stát nebo sedět bude mu odebráno 5 bodů.

5. Odložení psa (10bodů) (dlouhodobé odložení)

Zvukový povel „lehni“, „sedni“

Před začátkem poslušnosti dalšího psa, odloží psovod svého psa na rozhodčím určené místo ze základního postavení a sice bez vodítka nebo bez zanechání jiných předmětů u psa. Psovod se vzdálí 30 kroků a v této vzdálenosti se postaví zády ke psu. Během odložení má pes klidně zůstat ležet. Na pokyn rozhodčího jde psovod z pravé strany ke psu a na další pokyn rozhodčího si po zvukovém povelu „sedni“ posadí do základního postavení. Neklidné sezení, stání nebo ležení psa je hodnoceno částečně. Pes, který se pohne, sedne nebo přeleze úsek delší než je délka jeho těla, ve cviku neobstál.

Neklidné chování psovoda tak jako jiná skrytá pomoc je chybou.

Feny jsou podle možnosti odloženy odděleně.

Pes, který při cviku 1 až 5 neobdržel minimálně 70% (42 bodů), je vyloučen z další zkoušky.

A) Zkouška v pouličním ruchu

Všeobecně

Následující cviky se konají mimo cvičiště. Rozhodčí s vedoucím zkoušek určí, kde a jak budou cviky ve veřejném prostranství provedeny, (ulice, cesty nebo veřejná místa). Veřejná doprava nesmí být přerušena.

Provedení této části zkoušky vyžaduje, kvůli svému obsahu, větší časovou rezervu. Požadavky na přezkoušení jednotlivých částí nesmí být pro velké množství psů zkracovány.

Body nejsou za jednotlivé cviky tohoto D oddílu zadávány. Pro hodnocení psů v tomto oddílu zkoušky je rozhodující celkový dojem chování psa na veřejnosti a v dopravě.

Popsané cviky jsou orientační a mohou být rozhodčím individuálně změněny s ohledem na místní podmínky. Rozhodčí je oprávněn, v případě pochybnosti v příčinách chování psa cviky opakovat popřípadě změnit.

Průběh zkoušky

1. Chování psa ke skupině osob

Na pokyn rozhodčího, psovod se psem vedeným na vodítku, přejde na určené místo v ulici. Rozhodčí je následuje. Pes má jít s psovodem ochotně u jeho levé nohy na prověšeném vodítku. K chodcům a autům se má pes chovat klidně.

Při chůzi psovoda se psem před nimi běží osoba. Pes se má chovat klidně. Psovod se pes jdou dále do stojící skupiny nejméně šesti osob, s jednou osobou psovod promluví a pozdraví se podáním ruky. Pes si na pokyn psovoda sedne nebo lehne a chová se během krátkého rozhovoru klidně.

2. Chování psa k cyklistovi

Psovod se psem na vodítku jde podél cesty, kde je ze zadu předjede cyklista, který zvoní. Ve vzdálenosti se cyklista obrací a jede proti psovodovi a psu. Při míjení několikrát zazvoní. Míjení probíhá tak, že pes je mezi psovodem a projíždějícím cyklistou.

Pes na vodítku má ukázat lhostejnost cyklistovi.

3. Chování psa k autům

Psovod jde se psem na vodítku kolem více stojících aut. Jedno auto je nastartováno. Mezitím jde psovod a pes dále, vedle nich zastaví auto. Stáhne okénko a psovoda prosí o informaci. Přitom si pes na pokyn psovoda sedne nebo lehne. Pes se má chovat k autu i ke všem dopravním zvukům klidně.

4. Chování psa k běžci nebo jezdcí na kolečkových bruslích

Psovod jde se psem na vodítku po klidné cestě. Předběhnou je minimálně dva běžci. Běžci se vzdálí a přiblíží se další běžec, který psa i psovoda oběhne a běží dále bez změny rychlosti. Pes nemusí jít přesně u nohy psovoda, musí se však nechat psovodem v době probíhání osob usměrnit do sedě nebo leže. Je důležité, že psovod psa během pohybu osob dokáže na povel usměrnit do polohy sedě nebo leže.

Místo běžců mohou předběhnout psa a psovoda také dva jezdci na kolečkových bruslích a opět jim jet naproti.

5. Chování psa k jinému psu

Při předběhnutí a projití jiného (jednoho) psa s psovodem, se má pes chovat neutrálně. Psovod může opakovat zvukový povel „k noze“ nebo psa posadit nebo položit.

6. Chování připoutaného psa na vodítku v dopravním a pouličním ruchu, chování k lidem a zvířatům

Na pokyn rozhodčího jde psovode se psem připoutaným na vodítku rušnou ulicí. Na pokyn rozhodčího upoutá psovod psa na vodítku např. ke plotu, sloupu, zábradlí apd. Psovod odejde

mimo dohled.

Pes má stát, sedět nebo ležet.

Po dobu nepřítomnosti psovoda projde kolem osoba, v boční vzdálenosti asi pět kroků od upoutaného psa.

Upoutaný pes se má během nepřítomnosti psovoda chovat klidně. Kolem upoutaného psa projde další osoba se psem na vodítku (nesmí být použit agresivní pes) Odložený pes nesmí na procházejícího psa útočit. Na pokyn rozhodčího psovod odloženého psa odvede.

Poznámka

Je ponecháno na rozhodčím, zda jednotlivé cviky provede s každým psem za sebou nebo zda provede jednotlivé cviky postupně se všemi psy.

4. Zkouška SchH/VPG A

Nejvyšší počet bodů 200

Zkouška SchH/VPG A se skládá z oddílu B poslušnost a C obrana, podle zkoušky SchH 1/VPG 1. Stopa při této zkoušce není.

Zadaná značka zkoušky neplatí ve smyslu výstavního ani chovatelského řádu ani k zařazení do chovu .

Nejvyšší počet bodů	Výborný	Velmi dobrý	Dobrá	Uspokojivý	Vadný
200 bodů	191 – 200	180 – 190	160 – 179	140 – 159	0 - 139

5. STOPAŘSKÁ ZKOUŠKA 1-3 (FPR 1-3)

Stopařské zkoušky ve stupních 1 až 3 se skládají jen z oddílu A, SchH/VPG zkoušky 1 až 3. Mohou být provedeny jako doplnění k chybějícím účastníkům, při zkouškách BH, SchH/VPG/IPO nebo FH.

Zadaná značka zkoušky neplatí ve smyslu výstavního, chovatelského řádu ani k zařazení do chovu .

Nejvyšší počet bodů	Výborný	Velmi dobrý	Dobrá	Uspokojivý	Vadný
100 bodů	96 – 100	90 – 95	80 – 89	70 – 79	0 – 69

6. Zkouška SchH /VPG 1

Dělí se na :	oddíl A	100 bodů
	oddíl B	100 bodů
	oddíl C	100 bodů
	celkem	300 bodů

SchH/VPG 1 oddíl "A"

Vlastní stopa, nejméně 300 kroků dlouhá, 3 úseky, 2 lomy (cca 90 stupňů), 2 předměty psovoda, nejméně 20 minut stará, čas k vypracování 15 min. Sledování stopy 80 bodů , předměty (10+10) 20 bodů. Celkem 100 bodů.

Všeobecná ustanovení :

Rozhodčí nebo osoba zodpovědná za úsek stop určí tvar stopy s ohledem k prostoru, který je k pokládání stop určen. Předměty, případně lomy, nemusí být na všech stopách položeny ve stejných vzdálenostech od sebe. Začátek (nášlap) stopy musí být dobře označen štítkem, který je v bezprostřední blízkosti vlevo zastrčen do země. Psovod (= kladeč stopy) ukáže předměty před pokládáním stopy rozhodčímu nebo osobě odpovědné za úsek stop. Použity mohou být pouze předměty dobře prosycené pachem (nejméně 30 min.). Psovod (= kladeč stopy) se krátce zastaví na nášlapu a jde normálním krokem v určeném směru. Poslední šlápotá úseku mění směr stopy a současně tvoří lom. Lomy jsou kladeny normálním krokem. První předmět je pokládán nejméně po 100 krocích na 1. nebo 2. úsek, druhý předmět na konec stopy. Předměty musí být pokládány do šlápot kladené stopy za chůze. Po položení posledního předmětu jde kladeč dále ještě několik kroků v přímém směru. V průběhu jedné stopy musí být pokládány rozdílné předměty (např.: kůže, textil, dřevo). Předměty mohou být nejvíce 10 cm dlouhé, 2-3 cm široké a 0,5-1 cm silné, a nesmí se svou barvou podstatně lišit od okolního terénu. Po dobu pokládání stopy musí být pes mimo dohled. Rozhodčí a doprovodné osoby se nesmí v průběhu práce psa zdržovat v prostoru, ve kterém dvojice, (psovod a pes) stopu vypracovávají, (např. nesmí psovoda předcházet).

- a) Zvukový povel: "*Hledej*" nebo "*Stopa*" Zvukový povel pro hledání je povolen na začátku stopy a po prvním předmětu.
- b) Provedení: Psovod si připraví psa pro práci na stopě. Pes může hledat buď volně, nebo na 10 m dlouhé šňůře. Stopovací šňůra 10 m dlouhá, může být vedena přes zád' psa, bočně či mezi předními nebo i zadními končetinami psa. Může být upevněna přímo na obojek psa, který není nastaven na stahování nebo do místa k tomu určenému na stopovacím postroji. Povoleny jsou hrudní nebo bederní postroje, bez přidavných řemenů. Psovod se psem v základním postroji se hlásí rozhodčímu a oznámí mu, zda pes předměty zvedá nebo označuje. Před stopou, v průběhu uvádění a při celkové práci na stopě je nutno se zdržet jakéhokoliv nátlaku na psa. Na pokyn rozhodčího je pes odveden na začátek stopy, a je na stopu uveden. Na nášlapu musí pes pach stopy aktivně a nízkým nosem navěšit. Pak musí dále se zájmem sledovat průběh stopy nízkým nosem a stejnoměrným tempem. Psovod následuje psa na konci stopovací šňůry s odstupem 10 m. Rovněž při volném sledování zachovává odstup 10 m od psa. Drží-li psovod stopovací šňůru v ruce, může být prověšena. Lomy musí pes vypracovávat přesně, jistě, plynule a nízkým nosem. Po jejich vypracování musí ve stejném tempu pokračovat ve sledování stopy. Jakmile pes najde předmět, musí jej bez ovlivňování psovodem ihned zvednout nebo přesvědčivě označit. Při zvedání s ním může zůstat stát, sedět nebo též s ním přijít ke psovodovi (též střídavě). Je chybné, pokud pes se zvednutým předmětem dále na stopě pokračuje nebo si s ním lehne. Označovat může

vleže, vsedě nebo ve stoje (též střídavě). Pokud pes předmět označil, položí psovod stopovací šňůru a jde k němu. Zvednutím předmětu ukáže, že byl psem nalezen. Pak zvedne stopovací šňůru a pokračuje se psem na stejném místě ve sledování stopy. Po ukončení stopy psovod nalezené předměty ukazují rozhodčímu.

- c) Hodnocení: Pokud pes stopu vyhledává se zájmem, stejnoměrně a přesvědčivě pracuje, má zájem o její vypracování, není rychlost postupu kritériem hodnocení, psovod mu však musí stačit krokem. Ověřování, aniž by pes stopu opouštěl, není chybou. Chybné je sledování stopy, vysokým nosem, vyprazdňování se psa, ověřování v kroužcích na lomech, pomalé, váhavé zvedání předmětů, poskytování pomoci a označení nepoloženého předmětu je postihováno ztrátou bodů.

Vzdálí-li se pes od stopy více než na délku stopovací šňůry, je práce psa na stopě ukončena. Opustí-li pes stopu a je psovodem zadržován, je psovod vyzván rozhodčím, aby psa následoval. Není-li této výzvy uposlechnuto, je rozhodčím práce psa na stopě ukončena. Není-li do 15 min. po uvedení psa na nášlap dosaženo konce stopy, je práce psa na stopě rozhodčím rovněž ukončena. Získané body až do ukončení stopy jsou zadány. Za nezvednuté či neoznačené předměty se body nezadávají. Střídavé zvedání a označování předmětů na jedné stopě je chybné. Platí způsob hlášení psovodem. Zvednutí nebo označení na stopě nepoloženého předmětu je hodnoceno v rámci úseku. Rozdělení bodů za sledování stopy na úsecích musí odpovídat jejich délce a stupni obtížnosti. Hodnocení jednotlivých úseků se provádí známkami a body. Nejeví-li pes o stopu zájem (delší setrvání psa na stejném místě bez snahy o hledání stopy), může být stopa ukončena, i když se pes dosud na stopě nachází.

V rámci ČR :

Po čtvrtém neúspěšném uvedení psa na začátek stopy je jeho práce ukončena.

SchH/VPG 1 oddíl "B"

Cvik 1 : Ovladatelnost bez vodítka	20 bodů
Cvik 2 : Odložení vsedě za pochodu	10 bodů
Cvik 3 : Odložení vleže za pochodu s přivoláním	10 bodů
Cvik 4 : Aport volný	10 bodů
Cvik 5 : Aport skokem	15 bodů
Cvik 6 : Aport šplhem	15 bodů
Cvik 7 : Vysílání vpřed s odložením	10 bodů
Cvik 8 : Odložení dlouhodobé	10 bodů
celkem	100 bodů

Všeobecná ustanovení :

Rozhodčí dává pokyn k zahájení každého cviku. Všechny ostatní výkony, jako obraty, zastavení, změna způsobu chůze, atd., se provádějí bez pokynu rozhodčího.

Zvukové povely jsou uvedeny v pokynech ke cvikům. Jsou to normálně vyslovované, krátké povely. Mohou být vyslovovány v jakémkoli jazyce, pro jednu a tutéž požadovanou činnost musí být ale vždy stejné. Nevykoná-li pes cvik nebo jeho část ani na třetí zvukový povel, není tento cvik hodnocen. Místo zvukového povelu pro přivolání může být použito jména psa. Použití jména psa spolu se zvukovým povellem pro přivolání je hodnoceno jako druhý povel.

V základním postoji sedí pes těsně a přímo u levé nohy psovoda tak, aby lopatkou byl v

úrovni kolen psovoda. Každý cvik začíná a končí základním postojem. Závěrečný základní postoj každého cviku může být současně vstupním základním postojem pro následující cvik. Krátká pochvala je povolena pouze po ukončení cviku, ze základního postoje. Po jejím provedení zaujímá psovod nově základní postoj. V každém případě mezi pochvalou a zahájením nového cviku musí být zachována zřetelná přestávka (cca 3 vteřiny).

Po zaujetí základního postoje následuje provádění cviku. Po nejméně 10ti a nejvíce 15ti krocích dává psovod psu zvukový povel k jeho provedení. Mezi "předsednutím" a povelom k přisednutí, jakož i při příchodu psovoda k odloženému psu, musí být zachovány zřetelné přestávky (cca 3 vteřiny). Psovod může ke psu přistupovat zepředu nebo zezadu.

Ovladatelnost psa bez vodítka musí být prokázána i při přechodech k jiným cvikům. Při odchodu psovoda pro činku jde pes s ním. Naskakování psa na psovoda či hraní se psem není dovoleno. Obraty čelem vzad provádí psovod vlevo. Při těchto cvicích se může pes k noze psovoda dostávat obcházením nebo provedením obratu u nohy psovoda, vždy však stejným způsobem v průběhu celé zkoušky. Po předsednutí může pes zaujmout základní postoj u nohy psovoda jeho obcházením nebo přisednutím, vždy však stejným způsobem v průběhu celé zkoušky.

Překážka má výšku 100 cm a šíři 150 cm. Šikmá stěna sestává ze dvou, v horní části spojených stěn, 150 cm širokých a 191 cm vysokých. V dolní části jsou od sebe obě stěny vzdáleny tak, aby celková výška překážky byla 180 cm. Celá plocha šikmých stěn musí být potažena nekluzkým materiálem. Stěny jsou v horní části opatřeny 3 laťkami 24/48 mm. Všichni psi na jedné akci musí využívat stejných překážek. Při provádění aportu je povoleno použít jen dřevěné aportovací činky (váha 650 g). Aportovací činku připravuje pořadatel a musí být využita všemi účastníky. Při provádění aportu není dovoleno předem dávat psu činku do mordy. Opomene-li psovod provedení některého cviku, je vyzván rozhodčím k jeho provedení, bez ztráty bodů.

V rámci ČR :

Na přechodnou dobu není v ČR vyžadováno potažení šikmých stěn nekluzkým materiálem.

1. Ovladatelnost bez vodítka

20 bodů

- a) Zvukový povel: "*K noze*". Zvukový povel je psovodu povolen jen pro vykročení a změnu způsobu chůze.
- b) Provedení: Psovod se psem jde k rozhodčímu, psa posadí a podá hlášení. Ze základního postoje musí pes na zvukový povel "k noze", psovoda pozorně, radostně a v přímém směru následovat. Musí se vždy nacházet u levého boku psovoda, lopatkou vždy v úrovni kolen psovoda. Při zastavení musí pes samostatně, rychle a v přímém směru usednout. Na začátku cviku jde psovod se psem bez zastavení 50 kroků přímým směrem, po obratu čelem vzad a dalších 10ti až 15ti krocích provede klus a pomalou chůzi (vždy nejméně 10 kroků). Přechod z klusu do pomalé chůze musí být proveden bez mezikroků. Jednotlivé změny způsobu chůze se musí od sebe zřetelně lišit rychlostí svého provedení. V normální chůzi se provádí nejméně po jednom obratu vpravo, vlevo a čelem vzad. V normální chůzi se provede minimálně jedno zastavení. Během první chůze psovoda přímým směrem je v časovém odstupu 5ti vteřin dvakrát vystřeleno (ráže 6 – 9 mm) ze vzdálenosti nejméně 15 kroků od psa. Pes se k výstřelům musí zachovat lhostejně. Ke konci cviku, na pokyn rozhodčího, prochází psovod se psem skupinou nejméně čtyř pohybujeících se osob. Psovod se psem ve skupině obchází jednu osobu zprava a jednu osobu zleva a nejméně jedenkrát se zde zastaví. Je nutné projít minimálně jednou v blízkosti jedné osoby. Je na rozhodčím, zda si nechá cvik opakovat. Po opuštění skupiny zaujímá psovod se psem základní postoj.
- c) Hodnocení: Předbíhání, vychylování psa do stran, zpoždování psa, dodatečné zvukové

povely, pomoc tělem, nepozornost, překážení nebo obtěžování psovoda psem je hodnoceno ztrátovými body.

2. Odložení psa v sedě za pochodu

10 bodů

- a) Po jednom zvukovém povelu: "*K noze*", "*Sedni*".
- b) Provedení: Psovod se psem vykročí ze základního postoje v přímém směru. Po 10ti až 15ti krocích si pes na zvukový povel "sedni" rychle a v přímém směru sedne, aniž by psovod přerušil či změnil způsob chůze nebo se ohlížel.
Po dalších asi 30ti krocích se psovod zastaví a otočí se ke psu. Na pokyn rozhodčího jde psovod zpět a postaví se ke psu z pravé strany.
- c) Hodnocení: Chyby v provedení, pomalé sedání, neklidné a nepozorné odložení vsedě jsou hodnoceny ztrátovými body. Jestliže si pes místo sednutí lehne nebo zůstane stát, je mu odebráno 5 bodů.

3. Odložení vleže za pochodu s přivoláním

10 bodů

- a) Po jednom zvukovém povelu: "*K noze*", "*Lehni*", "*Ke mně*", "*K noze*".
- b) Provedení: Psovod se psem vykročí ze základního postoje v přímém směru.
Po 10ti až 15ti krocích pes na zvukový povel k odložení rychle, a v přímém směru ulehne, aniž by psovod přerušil či změnil způsob chůze nebo se ohlížel. Po dalších 30ti krocích v přímém směru se psovod zastaví, a ihned se otočí ke psu. Na pokyn rozhodčího povel "ke mně" nebo jménem psa si psovod přivolá psa k sobě. Pes má přiběhnout radostně, rychle a přímým směrem, těsně a přímo se posadit před psovoda. Na zvukový povel "k noze" si pes sedá rychle a přímo, vedle psovoda.
- c) Hodnocení: Chyby v provedení, pomalé ulehnutí, neklidné odložení, pomalé přicházení, popřípadě otálení s příchodem, změna postoje psovoda, chyby při předsednutí a při ukončení cviku, jsou hodnoceny ztrátovými body. Jestliže si pes místo ulehnutí sedne nebo zůstane stát, je mu odebráno 5 bodů.

4. Aport volný

10 bodů

- a) Po jednom zvukovém povelu: "*Aport*", "*Pust*", "*K noze*".
- b) Provedení: Ze základního postoje odhodí psovod aportovací čínku (o váze 650 g) do vzdálenosti asi 10ti kroků. Zvukový povel k přinesení dává až když se čínka zastaví. Pes, který klidně sedí vedle psovoda, musí na zvukový povel "aport" rychle a přímým směrem vyběhnout, čínku ihned uchopit a rychle přímým směrem přinést zpět k psovodovi. Pes si sedá těsně přímo před psovoda a čínku drží klidně tak dlouho, až mu jí psovod po asi 3 vteřinách zvukovým povel "pust" odebere. Po odebrání drží vzpřímený psovod aportovací čínku v pravé připážené paži. Na zvukový povel "k noze" si pes sedá rychle a přímo vedle psovoda. V průběhu celého cviku nesmí psovod opustit stanoviště.
- c) Hodnocení: Chyby v provedení základního postoje, pomalý běh psa pro předmět, chyby při jeho uchopení, pomalé přinesení, upuštění aportu, hraní si s ním, či jeho překusování, změna postoje psovoda, chyby při předsednutí a při ukončení cviku, jsou hodnoceny ztrátovými body. Rovněž ztrátovými body je hodnoceno odhození aportu na příliš krátkou vzdálenost, jakož i pomoc psovoda, i když neopustí stanoviště. Pokud psovod opustí stanoviště před ukončením cviku, je cvik hodnocen nedostatečně. Nepřinese-li pes aportovací čínku, je cvik hodnocen 0 body.

5. Aport skokem (100 cm)

15 bodů

- a) Po jednom zvukovém povelu: "*Vpřed nebo Hop*", "*Aport*", "*Pust*", "*K noze*".
b) Provedení: Psovod zaujme se psem základní postoj nejméně 5 kroků před překážkou. Ze základního postoje odhodí psovod aportovací čínku (o váze 650 g) přes 100 cm vysokou překážku. Zvukový povel k přeskočení dává až když se čínka zastaví. Pes, který klidně a neupoutaný sedí vedle psovoda, musí na zvukový povel "hop" a "aport" (zvukový povel

Skok tam	Přinesení aportu	Skok zpět
5 bodů	5 bodů	5 bodů

"aport" musí být dán v průběhu přeskoku) skokem překonat

- překážku, rychle a přímým směrem doběhnout k aportu, ihned jej uchopit a skokem překonat překážku zpět, a psovodu jej rychle a přímým směrem přinést. Pes si sedá těsně a přímo před psovoda a aport drží aport tak dlouho, až mu psovod asi po 3 vteřinách zvukovým povel "pust" čínku odebere. Po odebrání drží vzpřímený psovod čínku v pravé připažené paži. Na zvukový povel "k noze" si pes sedá rychle a přímo vedle psovoda. V průběhu celého cviku nesmí psovod opustit stanoviště.
c) Hodnocení: Chyby v provedení základního postoje, pomalý skok a běh psa pro aport, chyby při jeho uchopení, pomalý zpětný skok, upuštění aportu, hraní si s ním či jeho překusování, změna postoje psovoda, chyby při předsednutí a při ukončení cviku jsou hodnoceny ztrátovými body. Dotkne-li se pes při skoku překážky, může být odebrán až 1 bod při každém skoku, při odrazu o překážku až 2 body.

Tabulka hodnocení

Dílčí hodnocení cviků je možné jen pokud z jeho tří částí (skok tam - přinesení předmětu - skok zpět) jsou nejméně dvě části provedeny.

* Bez závady provedené skoky a přinesení aportu = 15 bodů

* Skok tam nebo zpět neproveden, aport bez závady přinesen = 10 bodů

* Skok tam a zpět proveden bez závad, aport nepřinesen = 10 bodů

Leží-li aportovací čínka po odhození značně stranou nebo je těžko viditelná, může psovod bez ztráty bodů po požádání rozhodčího či na jeho přímý pokyn odhození aportu opakovat. Pes zůstává sedět.

Pomoc psovoda, i když neopustí stanoviště, je hodnocena ztrátovými body. Pokud psovod opustí stanoviště před ukončením cviku, je cvik hodnocen nedostatečně.

6. Aport šplhem (šikmá stěna 180 cm)

15 bodů

- a) Po jednom zvukovém povelu: "*Vpřed nebo Hop*", "*Aport*", "*Pust*" "*K noze*".
b) Provedení: Psovod zaujme se psem základní postoj nejméně 5 kroků před šikmou stěnou. Ze základního postoje odhodí psovod aportovací čínku (o váze 650 g) přes šikmou stěnu. Pes, který klidně a neupoutaný sedí vedle psovoda, musí na zvukový povel "hop" a "aport" (zvukový povel "aport" musí být dán v průběhu překonání šikmé stěny), překonat šplhem šikmou stěnu, rychle a přímým směrem doběhnout k aportu, ihned jej uchopit a šplhem překonat šikmou stěnu zpět, a psovodu aport rychle a přímým směrem přinést. Pes si sedá těsně a přímo před psovoda a drží aport klidně v tlamě tak dlouho, až mu psovod, asi po 3 vteřinách zvukovým povel "pust" čínku odebere. Po odebrání drží vzpřímený psovod čínku v pravé připažené paži. Na zvukový povel "k noze" si pes sedá rychle a přímo, vlevo vedle psovoda. V průběhu celého cviku nesmí psovod opustit stanoviště.
c) Hodnocení: Chyby v provedení základního postoje, pomalý šplh a běh psa pro aport, chyby při jeho uchopení, pomalý zpětný šplh, upuštění aportovací čínky, hraní si s ní či překusování, změna postoje psovoda, chyby při předsednutí a při ukončení cviku, jsou

hodnoceny ztrátovými body.
Tabulka hodnocení

Dílčí hodnocení cviků je možné jen pokud z jeho tří částí (šplh tam - přinesení aportu - šplh zpět) jsou nejméně dvě části provedeny.

- * Bez závady provedené šplhy a přinesení aportu = 15 bodů
- * Šplh tam nebo zpět neproveden, aport bez závady přinesen = 10 bodů
- * Šplh tam a zpět proveden bez závad, aport nepřinesen = 10 bodů

Leží-li činka po odhození značně stranou nebo je těžko viditelná, může psovod bez ztráty bodů po požádání rozhodčího či na jeho přímý pokyn odhození aportu opakovat. Pes zůstává sedět. Pomoc psovoda, i když neopustí stanoviště, je hodnocena ztrátovými body. Pokud psovod opustí stanoviště před ukončením cviku, je cvik hodnocen nedostatečně.

7. Vysílání vpřed s odložením

10 bodů

- a) Po jednom zvukovém povelu: "*Vpřed*", "*Lehni*", "*Sedni*".
- b) Provedení: Ze základního postoje jde psovod s neupoutaným psem přímo určeným směrem. Po 10 až 15ti krocích dává psu zvukový povel "*vpřed*" se současným jediným pokynem paží a sám zůstane stát. Po tomto zvukovém a posuňkovém povelu se pes určeným směrem rychle a přímo vzdálí nejméně 30 kroků od psovoda. Na pokyn rozhodčího dá psovod psu zvukový povel "*lehni*", na který musí pes ihned ulehnout. Psovod může ponechat zdviženou paži ve směru vyslání psa až do jeho ulehnutí. Na pokyn rozhodčího jde psovod ke psu a postaví se k jeho pravé straně. Asi po 3 vteřinách, na pokyn rozhodčího, dává psovod psu zvukový povel "*sedni*", na který se musí pes rychle a přímo posadit.
- c) Hodnocení: Chyby v provedení, následování psa psovodem po jeho vyběhnutí, pomalý běh psa vpřed, silné odbočení ze směru, krátká vzdálenost, váhavé nebo předčasné ulehnutí psa, neklidné odložení, případně předčasné postavení psa při příchodu psovoda (změna polohy), jsou hodnoceny ztrátovými body.

8. Odložení dlouhodobé

10 bodů

- a) Po jednom zvukovém povelu: "*Lehni*", "*Sedni*", ("*Zůstaň*").
- b) Provedení: Před zahájením cviků oddílu B jiného psa, odloží psovod psa zvukovým povelu "*lehni*" ("*Zůstaň*"), na místě určeném rozhodčím, nesmí u něho nechat vodítko či jakýkoliv jiný předmět. Psovod pak odchází cvičebním prostorem, aniž by se ohlédl, nejméně 30 kroků od psa a zůstává v jeho dohledu, obrácen zády k němu, klidně stát. Po dobu provádění cviků 1 až 6 jiným psem musí pes, bez ovlivňování psovodem, klidně ležet. Na pokyn rozhodčího jde psovod ke psu a postaví se k jeho pravé straně. Po asi 3 vteřinách, na pokyn rozhodčího dává psovod psu zvukový povel "*sedni*", na který se musí pes rychle a

Šplh tam	Přinesení aportu	Šplh zpět
5 bodů	5 bodů	5 bodů

přímo posadit.
c) Hodnocení: Neklidné chování psovoda, jakož i

jiná jeho skrytá pomoc psu, neklidné odložení, případně předčasné postavení se psa při příchodu psovoda (změna polohy), je hodnoceno ztrátovými body. Dílčí hodnocení cviků je možné, pokud pes vstane nebo si sedne, aniž by opustil místo odložení. Opustí-li pes místo odložení více než 3 m před ukončením cviku 3 jiného psa, je cvik hodnocen 0. Opustí-li pes místo odložení později, obdrží dílčí hodnocení. Jestliže při příchodu psovoda jde pes k němu, následuje ztráta až 3 body.

SchH /VPG 1 oddíl "C"

Cvik 1 : Vyhledání figuranta	5 bodů
Cvik 2 : Vystavení a vyštěkání	10 bodů
Cvik 3 : Pokus o útěk figuranta	20 bodů
Cvik 4 : Obrana psa při hlídání	35 bodů
Cvik 5 : Útok na psa z pohybu	30 bodů
celkem	100 bodů

Všeobecná ustanovení :

Na delších stranách cvičebního prostoru je rozestavěno 6 úkrytů (3 úkryty po každé straně - viz nákres). Potřebná značení musí být pro psovoda, rozhodčího a figuranta dobře viditelná. Figurant musí být vybaven ochranným oděvem, rukávem a obuškem. Rukáv musí být opatřen ochrannou vrstvou, na které je návlak přírodní barvy. Jestliže je třeba, aby mohl figurant psa stále sledovat, nemusí stát nutně bez hnutí. Nesmí ale dělat žádné výhrůžné nebo obranné

váhavé puštění	1. zvukový povel navíc – okamžit é puštění	1. zvukový povel navíc – váhavé puštění	2. zvukový povel navíc – okamžit é puštění	2. zvukový povel navíc – váhavé puštění	nepuštěn í po 2. zvuk. povelu navíc	pohyby. Ochranným rukávem si chrání své tělo. Je ponecháno na psovodovi, jakým způsobem odebírá figurantovi obušek.(viz: Všeobecná část - práce figuranta).Ve všech stupních zkoušek může
0,5-3,0	3,0	3,5-6,0	6,0	6,5-9,0	diskvalifikace	

být pracováno s jedním figurantem, od 7 psů na jedné zkouškové akci se doporučuje použití dvou figurantů. Dvou figurantů musí být použito u výběrových soutěží a mistrovství.

Pro všechny psovody příslušného výcvikového stupně zkoušek musí být použit stejný figurant. Psi, kteří nejsou psovodem zvladatelní, pouští rukáv až při silném ovlivňování psovoda, (sundání psa z rukávu nebo při ovlivnění k pouštění) jsou diskvalifikováni, neprovádí se hodnocení BOT. U psů, kteří při cvicích obrany selžou nebo se nechají odehnat, nutno posuzování oddílu C přerušit, dosažené body v oddílu C nezadat, ale provést hodnocení BOT. Zvukový povel pro puštění je dovolen při všech cvicích obrany jen jednou.

Hodnocení pro puštění (ztrátové body):

1. Vyhledání figuranta

5 bodů

- Po jednom zvukovém povelu: "Revír", "Ke mně" (zvukový povel "Ke mně" může být spojen se jménem psa).
- Provedení: Figurant je ukryt v posledním úkrytu tak, aby nebyl pro psa viditelný. Psovod se psem se postaví na stanoviště mezi čtvrtým a pátým úkrytem, aby mohl psa vyslat do dvou stran. Provádění oddílu C začíná na pokyn rozhodčího. Na krátký zvukový povel "revír" a posuněk ukázáním pravé nebo levé paže, který může být opakován, musí pes rychle vyběhnout od psovoda a cílevědomě k pátému úkrytu a ten oběhnout. Jakmile pes úkryt oběhne, zavolá jej psovod zvukovým povel "ke mně" (ten může být spojen se jménem psa) k sobě, a za pohybu jej vysílá k šestému úkrytu zvukovým povel "revír", kde je ukryt figurant. Psovod se po dobu vyhledávání pohybuje normálním krokem po pomyslné středové ose prohledávaného prostoru, kterou nesmí opustit. Pes musí být vždy před psovodem. Jakmile přijde pes k úkrytu figuranta, musí psovod zůstat stát, další

zvukové a posuňkové povely nejsou dovoleny.

- c) Hodnocení: Nedostatky v ovladatelnosti, těsném a cílevědomém oběhnutí úkrytu jsou hodnoceny ztrátovými body.

2. Vystavení a vyštěkání

10 bodů

a) Jeden zvukový povel: "*K noze*"

b) Provedení: Pes musí figuranta pozorně vystavit a vytrvale vyštěkávat. Nesmí na figuranta skákat, dotýkat se ho, ani jej kousat. Na pokyn rozhodčího, po cca 20ti vteřinách štěkání, jde psovod do vzdálenosti 5ti kroků k úkrytu za štěkajícího psa. Na další pokyn rozhodčího odvolá psa k noze, a postaví se s ním do základního postoje.

c) Hodnocení: Nedostatky v nepřetržitém a přesvědčivém vyštěkávání a pozorném vystavování (až do samostatného vydání zvukového povelu psovoda), které není ovlivněno přítomným rozhodčím nebo přicházejícím psovodem, jsou hodnoceny srážkovými body. Za přerušované štěkání je zadáno 5 bodů. Pokud pes štěká slabě, jsou sraženy 2 body. Zůstane-li pes, který neštěká, pozorně a aktivně hlídat figuranta, je sraženo 5 bodů. Při lehkých dotecích (nárazech) psa do figuranta se sráží až 2 body, při zákusu až 9 bodů. Opustí-li pes figuranta před tím, než vydá rozhodčí psovodu pokyn k opuštění středové pomyslné osy, může jej psovod ještě jednou vyslat k figurantovi.

Zůstane-li pak pes u figuranta, může být v oddíle C pokračováno, cvik vystavení a vyštěkání je ale hodnocen nedostatečně. Pokud již nelze psa znovu vyslat nebo opustí-li figuranta znovu, je posuzování oddílu C ukončeno. Jde-li pes naproti přicházejícímu psovodu nebo přijde-li k němu před povel, následuje dílčí hodnocení v rámci nedostatečné známky.

3. Pokus o útěk figuranta

20 bodů

a) Po jednom zvukovém povelu: "*K noze*", "*Lehni*", "*Pust*".

b) Provedení: Na pokyn rozhodčího vyzve psovod figuranta k opuštění úkrytu. Místo, kam se má postavit, je označeno. Na pokyn rozhodčího pak odejde psovod se psem na určené místo k jeho odložení. Vzdálenost mezi figurantem a psem musí být 5 kroků. Psovod ponechá ležícího psa střežit figuranta a odchází k úkrytu tak, aby odtud mohl pozorovat psa, figuranta a rozhodčího. Na pokyn rozhodčího se figurant pokusí o útěk. Bez váhání musí pes samostatně, energickým a silným zákusem útěku zabránit. Při tom smí kousnout pouze do ochranného rukávu figuranta. Na pokyn rozhodčího zůstává figurant klidně stát, pes jej musí ihned pustit. Pro puštění může dát samostatně psovod, v příslušném časovém odstupu, jeden zvukový povel. Nepustí-li pes po prvním zvukovém povelu, dá rozhodčí psovodu pokyn k vydání až dvou dalších zvukových povelů k puštění. Nepustí-li pes po třetím zvukovém povelu (jednom povoleném a dvou dodatečných), následuje diskvalifikace. Při vyslovení zvukového povelu "pust" musí psovod klidně stát, aniž by psa ovlivňoval. Po puštění musí pes zůstat těsně u figuranta, a pozorně jej střežit.

c) Hodnocení: Nedostatky v plnění důležitých požadavků cviku jsou hodnoceny srážkovými body. Jsou to zejména požadavky: rychlá a energická reakce psa na přicházejícího figuranta a jeho pronásledování, ukončené přesvědčivým zadržením s plným a klidným zákusem až do puštění, pozorné hlídání těsně u figuranta. Zůstane-li pes ležet, či do vzdálenosti cca 20ti kroků, útěku figuranta jeho zadržením neprovede, je posuzování oddílu C ukončeno. Jestliže je pes při hlídání lehce nepozorný nebo je jeho práce lehce nečistá, je hodnocení cviku sníženo o jednu známku. Hlídá-li pes figuranta velmi nepozorně nebo je jeho práce značně nečistá, je hodnocení cviku sníženo o dvě známky. Nehlídá-li pes figuranta, i když u něho zůstává, je hodnocení sníženo o tři známky. Jestliže pes figuranta opustí nebo obdrží-li od psovoda zvukový povel, aby u figuranta setrval, je hodnocení oddílu C ukončeno.

4. Obrana psa při hlídání

35 bodů

- a) Po jednom zvukovém povelu: "*Pust'*", "*K noze*".
- b) Provedení: Po hlídání figuranta psem, které trvá asi 5 vteřin, na pokyn rozhodčího podnikne figurant útok na psa. Bez ovlivňování psovodem se musí pes energickým a silným zákusem ubránit. Pes se při tom smí zakousnout pouze do ochranného rukávu figuranta. Jakmile se pes zakousne, vede figurant se psem boj s náprahy a dvěma údery obuškem. Jsou povoleny údery pouze v oblasti ramena a hrudníku. Na pokyn rozhodčího zůstane figurant klidně stát, pes jej musí ihned pustit. Pro puštění může dát psovod v příslušném časovém odstupu samostatně jeden zvukový povel. Nepustí-li pes po prvním povoleném zvukovém povelu, dá rozhodčí psovodu pokyn k vydání až dvou dalších zvukových povelů "*pust'*". Nepustí-li pes po třetím zvukovém povelu (jednom povoleném a dvou dodatečných), následuje diskvalifikace. V době vydání povelu "*pust'*" musí psovod klidně stát, aniž by psa ovlivňoval. Po puštění musí zůstat pes u figuranta a pozorně jej střežit. Na pokyn rozhodčího jde psovod normálním krokem přímým směrem ke psu a zvukovým povelu "*k noze*" zaujímá s ním základní postoj. Obušek figurantovi neodebírání.
- c) Hodnocení: Nedostatky v plnění důležitých požadavků cviku jsou hodnoceny srážkovými body. Jsou to zejména požadavky: rychlé a přesvědčivé zadržení, plný a klidný zákus až do puštění, pozorné hlídání těsně u figuranta. Jestliže je pes při hlídání lehce nepozorný nebo je jeho práce lehce nečistá, je hodnocení cviku sníženo o jednu známku. Hlídá-li pes figuranta velmi nepozorně nebo je jeho práce značně nečistá, je hodnocení cviku sníženo o dvě známky. Nehlídá-li pes figuranta, i když u něho zůstává, je hodnocení sníženo o tři známky. Jde-li pes naproti přicházejícímu psovodu, je cvik hodnocen nedostatečně. Jestliže pes figuranta opustí před pokynem rozhodčího k příchodu psovoda nebo obdrží-li od psovoda zvukový povel, aby u figuranta setrval, je hodnocení oddílu C ukončeno.

5. Útok na psa z pohybu

30 bodů

- a) Po jednom zvukovém povelu: "*Sedni*", "*Drž*", "*Pust'*", "*K noze*" (2x).
- b) Provedení: Psovod se psem se postaví na označené místo v úrovni prvního úkrytu na pomyslné středové ose prostoru. Psa může přidržovat rukou za obojek, nesmí jej však ovlivňovat. Na pokyn rozhodčího vystoupí figurant ze čtvrtého úkrytu, vybaven obuškem. Jde normálním krokem ke středové ose prostoru. Zde se otočí k psovodovi a psu a křikem s výhrůžnými pohyby na něho v běhu zaútočí. Jakmile se přiblíží k psovodovi a psu na vzdálenost 40 - 30 kroků, psovod psa na pokyn rozhodčího vysílá k obraně zvukovým povelu "*drž*". Pes musí útoku energickým a silným zákusem zabránit. Zákus musí být veden pouze do ochranného rukávu figuranta. Psovod nesmí opustit své stanoviště. Figurant vede se psem boj s náprahy obuškem. Na pokyn rozhodčího zůstane figurant klidně stát, pes jej musí ihned pustit. Pro puštění může dát psovod samostatně v příslušném časovém odstupu jeden zvukový povel. Nepustí-li pes po prvním povoleném zvukovém povelu, dá rozhodčí psovodu pokyn k vydání až dvou dalších zvukových povelů "*pust'*". Nepustí-li pes po třetím zvukovém povelu (jednom povoleném a dvou dodatečných), následuje diskvalifikace. V době vydání povelu "*pust'*" musí psovod klidně stát, aniž by psa ovlivňoval. Po puštění musí zůstat pes u figuranta, a pozorně jej střežit. Na pokyn rozhodčího jde psovod normálním krokem přímým směrem ke psu a zvukovým povelu "*k noze*" zaujímá s ním základní postoj. Obušek figurantovi odebírání. Následuje boční doprovod figuranta k rozhodčímu na vzdálenost asi 20ti kroků. Jeden zvukový povel "*k noze*" je povolen. Pes jde po pravé straně figuranta, takže se nachází mezi figurantem a psovodem. Po dobu doprovodu musí pes figuranta pozorně střežit, nesmí na něj vyskakovat, ani jej napadat.

Před rozhodčím se tato skupinka zastaví, pes si sedne, psovod předá rozhodčímu obušek a ohlásí mu ukončení oddílu C. Před hodnocením si psovod na pokyn rozhodčího připevní psa na vodítko.

- c) Hodnocení: Nedostatky v plnění důležitých požadavků cviku jsou hodnoceny srážkovými body. Jsou to zejména požadavky: Rychlé a přesvědčivé zadržení, plný a klidný zákus až do puštění, pozorné hlídání těsně u figuranta. Jestliže je pes při hlídání lehce nepozorný nebo je jeho práce lehce nečistá, je hodnocení cviku sníženo o jednu známku. Hlídá-li pes figuranta velmi nepozorně nebo je jeho práce značně nečistá, je hodnocení cviku sníženo o dvě známky. Nehlídá-li pes figuranta, i když u něho zůstává, je hodnocení sníženo o tři známky. Jde-li pes naproti přicházejícímu psovodu, je cvik hodnocen nedostatečně. Jestliže pes figuranta opustí před pokynem rozhodčího k příchodu psovoda nebo obdrží-li od psovoda zvukový povel, aby u figuranta setrval, je hodnocení oddílu C ukončeno.

7. Zkouška SchH/VPG 2

dělí se na :	oddíl A	100 bodů
	oddíl B	100 bodů
	oddíl C	100 bodů
	celkem	300 bodů

SchH2 / VPG 2 oddíl "A"

Cizí stopa, nejméně 400 kroků dlouhá, 3 úseky, 2 lomy (cca 90 stupňů), 2 předměty, nejméně 30 minut stará, čas k vypracování 15 min. Sledování stopy 80 bodů. Předměty (10+10) 20 bodů. Celkem 100 bodů.

Všeobecná ustanovení :

Rozhodčí nebo osoba zodpovědná za úsek stop, určí tvar stopy vzhledem k prostoru, který je k pokládání stop určen. Předměty, případně lomy, nemusí být na všech stopách položeny ve stejných vzdálenostech od sebe. Začátek (nášlap) stopy musí být dobře označen štítkem, který je v bezprostřední blízkosti vlevo zastrčen do země.

Pořadí účastníků je rozhodčím po položení stop losováno.

Kladeč stopy ukáže předměty před pokládáním stopy rozhodčímu nebo osobě odpovědné za úsek stop. Použity mohou být pouze předměty dobře prosycené pachem (nejméně 30 min.). Kladeč stopy se zdrží krátce na nášlapu, a jde normálním krokem v určeném směru. Poslední šlápotá úseku mění směr stopy a současně tvoří lom. Lomy jsou kladeny normálním krokem, první předmět je pokládán nejméně po 100 krocích na 1. nebo 2. úsek, druhý předmět na konec stopy. Předměty musí být pokládány do šlápot kladené stopy za chůze. Po položení posledního předmětu jde kladeč dále ještě několik kroků v přímém směru. V průběhu jedné stopy musí být pokládány rozdílné předměty (např. kůže, textil, dřevo). Předměty mohou být nejvíce 10 cm dlouhé, 2-3 cm široké a 0,5-1 cm silné, a nesmí se svou barvou podstatně lišit od okolního terénu. Všechny předměty musí být opatřeny číslem, které je totožné s číslem štítku označujícím začátek stopy. Po dobu pokládání stopy musí být psovod i pes mimo dohled.

Rozhodčí, kladeč a doprovodné osoby, se nesmí v průběhu práce psa zdržovat v prostoru, ve kterém má dvojice (psod a pes) stopu vypracovávat (např. nesmí psovoda předcházet).

a) + Zvukový povel: "Hledej" nebo "Stopa" Zvukový povel pro hledání je povolen na začátku

stopy a po prvním předmětu.

b) Provedení: Psovod si připraví psa pro práci na stopě. Pes může hledat buď volně, nebo na 10 m dlouhé šňůře. Stopovací šňůra může být vedena přes zad' psa, bočně či mezi předními nebo i zadními končetinami psa. Může být upevněna přímo na obojek psa, který není nastaven na stahování nebo do místa k tomu určenému na stopovacím postroji. Povoleny jsou hrudní nebo bederní postroje, bez přídatných řemenů. Psovod se psem v základním postoji se hlásí rozhodčímu a oznámí mu, zda pes předměty zvedá nebo označuje. Před stopou, v průběhu uvádění a při celkové práci na stopě je nutno se zdržet jakéhokoliv nátlaku na psa. Na pokyn rozhodčího je pes odveden na začátek stopy, a je na stopu uveden. Na nášlapu musí pes pach stopy aktivně a nízkým nosem navěštit. Pak musí dále se zájmem sledovat průběh stopy nízkým nosem a stejným tempem. Psovod následuje psa na konci stopovací šňůry s odstupem 10 m. Rovněž při volném sledování zachovává odstup 10 m od psa. Drží-li psovod stopovací šňůru v ruce, může být prověšena. Lomy musí pes vypracovávat přesně, jistě, plynule a nízkým nosem. Po jejich vypracování musí ve stejném tempu pokračovat ve sledování stopy. Jakmile pes najde předmět, musí jej bez ovlivňování psovodem ihned zvednout nebo přesvědčivě označit. Při zvedání e s ním může zůstat stát, sedět nebo též s ním přijít ke psovodovi (též střídavě). Je chybné, pokud pes se zvednutým předmětem dále na stopě pokračuje nebo si s ním lehne. Označovat může vleže, vsedě nebo ve stoje (též střídavě). Pokud pes předmět označil, položí psovod stopovací šňůru a jde k němu. Zvednutím předmětu ukáže, že byl psem nalezen. Pak zvedne stopovací šňůru a pokračuje se psem na stejném místě ve sledování stopy. Po ukončení stopy psovod nalezené předměty ukazují rozhodčímu.

c) Hodnocení: Pokud pes stopu vyhledává se zájmem, stejně a přesvědčivě pracuje, má zájem o její vypracování, není rychlost postupu kritériem hodnocení, psovod mu však musí stačit krokem. Ověřování, aniž by pes stopu opouštěl, není chybou. Chybné je sledování stopy, vysokým nosem, vyprazdňování se psa, ověřování v kroužcích na lomech, pomalé, váhavé zvedání předmětů, poskytování pomoci a označení nepoloženého předmětu je postihováno ztrátou bodů.

Vzdálí-li se pes od stopy více než na délku stopovací šňůry, je práce psa na stopě ukončena. Opustí-li pes stopu a je psovodem zadržován, je psovod vyzván rozhodčím, aby psa následoval. Není-li této výzvy uposlechnuto, je rozhodčím práce psa na stopě ukončena. Není-li do 15 min. po uvedení psa na nášlap dosaženo konce stopy, je práce psa na stopě rozhodčím rovněž ukončena. Získané body až do ukončení stopy jsou zadány. Za nezvednuté či neoznačené předměty se body nezadávají. Střídavé zvedání a označování předmětů na jedné stopě je chybné. Platí způsob hlášení psovodem. Zvednutí nebo označení na stopě nepoloženého předmětu je hodnoceno v rámci úseku. Rozdělení bodů za sledování stopy na úsecích musí odpovídat jejich délce a stupni obtížnosti. Hodnocení jednotlivých úseků se provádí známkami a body. Nejeví-li pes o stopu zájem (delší setrvání psa na stejném místě bez snahy o hledání stopy), může být stopa ukončena, i když se pes dosud na stopě nachází.

V rámci ČR :

Po čtvrtém neúspěšném uvedení psa na začátek stopy je jeho práce ukončena.

Předměty nemusí být opatřovány čísly.

SchH/VPG 2 oddíl "B"

Cvik 1 : Ovladatelnost bez vodítka	10 bodů
Cvik 2 : Odložení vsedě za pochodu	10 bodů
Cvik 3 : Odložení vleže za pochodu s přivoláním	10 bodů

Cvik 4 : Odložení ve stoje za pochodu	10 bodů
Cvik 5 : Aport volný	10 bodů
Cvik 6 : Aport skokem	15 bodů
Cvik 7 : Aport šplhem	15 bodů
Cvik 8 : Vysílání vpřed s odložením	10 bodů
Cvik 9 : Odložení dlouhodobé	10 bodů
celkem	100 bodů

Všeobecná ustanovení :

Rozhodčí dává pokyn k zahájení každého cviku. Všechny ostatní výkony, jako obraty, zastavení, změna způsobu chůze, atd., se provádějí bez pokynu rozhodčího.

Zvukové povely jsou uvedeny v pokynech ke cvikům. Jsou to normálně vyslovované, krátké povely. Mohou být vyslovovány v jakémkoli jazyce, pro jednu a tutéž požadovanou činnost musí být ale vždy stejné. Nevykoná-li pes cvik nebo jeho část ani na třetí zvukový povel, není tento cvik hodnocen. Místo zvukového povelu pro přivolání může být použito jména psa. Použití jména psa spolu se zvukovým povellem pro přivolání je hodnoceno jako druhý povel.

V základním postoji sedí pes těsně a přímo u levé nohy psovoda tak, aby lopatkou byl v úrovni kolen psovoda. Každý cvik začíná a končí základním postojem. Závěrečný základní postoj každého cviku může být současně vstupním základním postojem pro následující cvik. Krátká pochvala je povolena pouze po ukončení cviku, ze základního postoje. Po jejím provedení zaujímá psovod nově základní postoj. V každém případě mezi pochvalou a zahájením nového cviku musí být zachována zřetelná přestávka (cca 3 vteřiny).

Po zaujetí základního postoje následuje provádění cviku. Po nejméně 10ti a nejvíce 15ti krocích dává psovod psu zvukový povel k jeho provedení. Mezi "předsednutím" a povellem k přisednutí, jakož i při příchodu psovoda k odloženému psu, musí být zachovány zřetelné přestávky (cca 3 vteřiny). Psovod může ke psu přistupovat zepředu nebo zezadu.

Ovladatelnost psa bez vodítka musí být prokázána i při přechodech k jiným cvikům. Při odchodu psovoda pro činku jde pes s ním. Naskakování psa na psovoda či hraní se psem není dovoleno. Obraty čelem vzad provádí psovod vlevo. Při těchto cvicích se může pes k noze psovoda dostávat obcházením nebo provedením obratu u nohy psovoda, vždy však stejným způsobem v průběhu celé zkoušky. Po předsednutí může pes zaujmout základní postoj u nohy psovoda jeho obcházením nebo přisednutím, vždy však stejným způsobem v průběhu celé zkoušky.

Překážka má výšku 100 cm a šíři 150 cm. Šikmá stěna sestává ze dvou, v horní části spojených stěn, 150 cm širokých a 191 cm vysokých. V dolní části jsou od sebe obě stěny vzdáleny tak, aby celková výška překážky byla 180 cm. Celá plocha šikmých stěn musí být potažena nekluzkým materiálem. Stěny jsou v horní části opatřeny 3 laťkami 24/48 mm. Všichni psi na jedné akci musí využívat stejných překážek. Při provádění aportu je povoleno použít jen dřevěné aportovací činky, (pro aport volný o váze 1000 g, aport skokem a šplhem o váze 650 g). Aportovací činky připravuje pořadatel a musí být využity všemi účastníky. Při provádění aportů není dovoleno předem dávat psu činku do tlamy. Opomene-li psovod provedení některého cviku, je vyzván rozhodčím, bez ztráty bodů, k jeho provedení. Při provádění aportu je povoleno použít jen dřevěných aportovacích činek - aportů. (Aport volný o váze 1000 g, aport skokem a šplhem o váze 650 g). Aportovací činky připravuje pořadatel a musí být využity všemi účastníky. Při provádění aportu není dovoleno předem dávat psu činku do mordy.

Opomene-li psovod provedení některého cviku, je vyzván rozhodčím k jeho provedení, bez ztráty bodů.

V rámci ČR :

Na přechodnou dobu není vyžadováno potažení šikmých stěn nekluzkým materiálem.

1. Ovladatelnost bez vodítka

10 bodů

- a) Zvukový povel: "*K noze*" Zvukový povel je psovodu povolen jen pro vykročení a změnu způsobu chůze.
- b) Provedení: Psovod se psem jde k rozhodčímu, psa posadí a podá hlášení. Ze základního postoje musí pes na zvukový povel "*k noze*", psovoda pozorně, radostně a v přímém směru následovat. Musí se vždy nacházet u levého boku psovoda, lopatkou vždy v úrovni kolen psovoda. Při zastavení musí pes samostatně, rychle a v přímém směru usednout. Na začátku cviku jde psovod se psem bez zastavení 50 kroků přímým směrem, po obratu čelem vzad a dalších 10ti až 15ti krocích provede klus a pomalou chůzi (vždy nejméně 10 kroků). Přechod z klusu do pomalé chůze musí být proveden bez mezikroků. Jednotlivé změny způsobu chůze se musí od sebe zřetelně lišit rychlostí svého provedení. V normální chůzi provádí nejméně po jednom obratu vpravo, vlevo a čelem vzad. V normální chůzi se provede minimálně jedno zastavení. Během první chůze psovoda přímým směrem je v časovém odstupu 5ti vteřin dvakrát vystřeleno (ráže 6 – 9 mm) ze vzdálenosti nejméně 15 kroků od psa. Pes se k výstřelům musí zachovat lhostejně. Ke konci cviku, na pokyn rozhodčího, prochází psovod se psem skupinou nejméně čtyř pohybuujících se osob. Psovod se psem ve skupině obchází jednu osobu zprava a jednu osobu zleva a nejméně jedenkrát se zde zastaví. Je nutné projít minimálně jednou v blízkosti jedné osoby. Je na rozhodčího, zda si nechá cvik opakovat. Po opuštění skupiny zaujímá psovod se psem základní postoj.
- c) Hodnocení: Předbíhání, vychylování psa do stran, zpoždování psa, dodatečné zvukové povely, pomoc tělem, nepozornost, překážení nebo obtěžování psovoda psem je hodnoceno ztrátovými body.

2. Odložení psa v sedě za pochodu

10 bodů

- a) Po jednom zvukovém povelu: "*K noze*", "*Sedni*".
- b) Provedení: Psovod se psem vykročí ze základního postoje v přímém směru. Po 10ti až 15ti krocích si pes na zvukový povel "*sedni*" rychle a v přímém směru sedne, aniž by psovod přerušil či změnil způsob chůze nebo se ohlížel. Po dalších asi 30ti krocích se psovod zastaví a otočí se ke psu. Na pokyn rozhodčího jde psovod zpět a postaví se ke psu z pravé strany.
- c) Hodnocení: Chyby v provedení, pomalé sedání, neklidné a nepozorné odložení vsedě jsou hodnoceny ztrátovými body. Jestliže si pes místo sednutí lehne nebo zůstane stát, je mu odebráno 5 bodů.

3. Odložení vleže za pochodu s přivoláním

10 bodů

- a) Po jednom zvukovém povelu: "*K noze*", "*Lehni*", "*Ke mně*", "*K noze*".
- b) Provedení: Psovod se psem vykročí ze základního postoje v přímém směru. Po 10ti až 15ti krocích pes na zvukový povel k odložení rychle, a v přímém směru lehne, aniž by psovod přerušil či změnil způsob chůze nebo se ohlížel. Po dalších 30ti krocích v přímém směru se psovod zastaví, a ihned se otočí ke psu. Na pokyn rozhodčího povel "ke mně" nebo jménem, psa psovod přivolá. Pes má přiběhnout radostně, rychle a přímým směrem, těsně a přímo se posadit před psovoda. Na zvukový povel "*k noze*" si pes sedá rychle a přímo, vedle psovoda.
- c) Hodnocení: Chyby v provedení, pomalé ulehnutí, neklidné odložení, pomalé přicházení,

popřípadě otálení s příchodem, změna postoje psovoda, chyby při předsednutí a při ukončení cviku, jsou hodnoceny ztrátovými body. Jestliže si pes místo ulehnutí sedne nebo zůstane stát, je mu odebráno 5 bodů.

4. Odložení ve stoje za pochodu

10 bodů

- a) Po jednom zvukovém povelu: "*K noze*"(2x), "*Stůj*" "*Sedni*".
- b) Provedení: Psovod se psem vykročí ze základního postoje v přímém směru. Po 10ti až 15ti krocích pes na zvukový povel "stůj" ihned, a v přímém směru zůstane stát, aniž by psovod přerušil či změnil způsob chůze nebo se ohlížel. Po dalších asi 30ti krocích se psovod zastaví a ihned se otočí ke psu. Na pokyn rozhodčího jde psovod zpět a postaví se vedle psa. Po cca 3 vteřinách, na pokyn rozhodčího, zvukovým povel "sedni" si pes rychle a v přímém směru sedne.
- c) Hodnocení: Chyby v provedení, protahování se při zvukovém povelu, neklidné stání, popocházení, neklidné chování při návratu psovoda, pomalé usednutí při závěru cviku jsou hodnoceny ztrátovými body. Jestliže pes, místo aby zůstal stát, si sedne nebo lehne, je mu odebráno 5 bodů.

5. Aport volný

10 bodů

- a) Po jednom zvukovém povelu: "*Aport*", "*Pust*", "*K noze*".
- b) Provedení: Ze základního postoje odhodí psovod aportovací činku (o váze 1000 g) do vzdálenosti asi 10ti kroků. Zvukový povel k přinesení dává až když činka klidně leží. Pes, který klidně sedí vedle psovoda, musí na zvukový povel "aport" rychle a přímým směrem běžet k aportu, ihned jej uchopit a psovodu jej rychle a přímým směrem přinést. Pes si sedá těsně a přímo před psovoda a drží klidně činku v tlamě tak dlouho, až mu jí psovod asi po 3 vteřinách zvukovým povel "pust" odebere. Po odebrání drží psovod, v základním postoji, činku v pravé připažené ruce. Na zvukový povel "k noze" si pes sedá rychle a přímo vedle psovoda. V průběhu celého cviku nesmí psovod opustit stanoviště.
- c) Hodnocení: Chyby v provedení základního postoje, pomalý běh psa pro předmět, chyby při jeho uchopení, pomalé přinesení, upuštění předmětu, hraní si s ním či jeho překusování, změna postoje psovoda, chyby při předsednutí a při ukončení cviku jsou hodnoceny ztrátovými body. Rovněž ztrátovými body je hodnoceno odhození předmětu na příliš krátkou vzdálenost, jako i pomoc psovoda, i když tento neopustí stanoviště. Pokud psovod opustí stanoviště před ukončením cviku, je cvik hodnocen nedostatečně. Nepřinese-li pes aport, je cvik hodnocen 0 body.

6. Aport skokem (100 cm)

15 bodů

- a) Po jednom zvukovém povelu: "*Vpřed nebo Hop*", "*Aport*", "*Pust*", "*K noze*".
- b) Provedení: Psovod zaujme se psem základní postoj nejméně 5 kroků před překážkou. Ze základního postoje odhodí psovod aportovací činku (o váze 650 g) přes 100 cm vysokou překážku. Zvukový povel k přeskočení dává až když činka klidně leží. Pes, který klidně a neupoutaný sedí vedle ho psovoda, musí na zvukový povel "hop" a "aport" (zvukový povel "aport" musí být dán v průběhu přeskočení) skokem překonat překážku, rychle a přímým směrem doběhnout k aportu, ihned jej uchopit a skokem překonat překážku zpět a psovodu jej rychle a přímým směrem přinést. Pes si sedá těsně a přímo před psovoda a drží klidně aport tak dlouho, až mu psovod asi po 3 vteřinách zvukovým povel "pust" činku odebere. Po odebrání drží psovod, v základním postoji, činku v pravé připažené ruce. Na zvukový povel "k noze" si pes sedá

rychle a přímo, vlevo vedle psovoda. V průběhu celého cviku nesmí psovod opustit stanoviště.

- c) Hodnocení: Chyby v provedení základního postoje, pomalý skok a běh psa pro aport, chyby při jeho uchopení, pomalý zpětný skok, upuštění předmětu, hraní si s ním či jeho překusování, změna postoje psovoda, chyby při před sednutí a při ukončení cviku jsou hodnoceny odpovídajícími ztrátovými body. Dotkne-li se pes při skoku překážky, může být odebrán až 1 bod při každém skoku, při odrazu o překážku až 2 body.

Tabulka hodnocení

Dílčí hodnocení cviků je možné jen, pokud z jeho tří částí (skok tam - přinesení aportu - skok zpět) jsou nejméně dvě části provedeny.

* Bez závady provedené skoky a přinesení předmětu = 15 bodů

* Skok tam nebo zpět neproveden, předmět bez závady přinesen = 10 bodů

* Skok tam a zpět proveden bez závad, aport nepřinesen = 10 bodů

Leží-li činka po odhození značně stranou nebo je těžko viditelná, může psovod bez ztráty bodů po požádání rozhodčího či na jeho přímý pokyn odhození předmětu opakovat. Pes zůstává sedět.

Pomoc psovoda, i když neopustí stanoviště, je hodnocena ztrátovými body. Pokud psovod opustí stanoviště před ukončením cviku, je cvik hodnocen nedostatečně.

7. Aport šplhem (šikmá stěna 180 cm)

15 bodů

- a) Po jednom zvukovém povelu: "Vpřed nebo Hop", "Aport", "Pust", "K noze".

- b) Provedení: Psovod zaujme se psem základní postoj nejméně 5 kroků před šikmou stěnou. Ze základního postoje odhodí psovod aportovací činku (o váze 650 g) přes šikmou stěnu. Pes, který klidně a neupoutaný sedí vedle psovoda, musí na zvukový povel "hop" a "aport" (zvukový povel "aport" musí být dán v průběhu překonání šikmé stěny), překonat šplhem šikmou stěnu, rychle a přímým směrem doběhnout k aportu, ihned jej uchopit a šplhem

Šplh tam	Přinesení aportu	Šplh zpět
5 bodů	5 bodů	5 bodů

překonat šikmou stěnu zpět, a psovodu aport rychle a přímým směrem

přinést. Pes si sedá těsně a přímo před psovoda a drží aport klidně v tlamě tak dlouho, až mu psovod, asi po 3 vteřinách zvukovým povel "pust" činku odebere. Po odebrání drží vzpřímený psovod činku v pravé připažené paži. Na zvukový povel "k noze" si pes sedá rychle a přímo, vlevo vedle psovoda. V průběhu celého cviku nesmí psovod opustit stanoviště.

- c) Hodnocení: Chyby v provedení základního postoje, pomalý šplh a běh psa pro aport, chyby při jeho uchopení, pomalý zpětný šplh, upuštění aportovací činky, hraní si s ní či překusování, změna postoje psovoda, chyby při před sednutí a při ukončení cviku, jsou hodnoceny ztrátovými body.

Tabulka hodnocení

Skok tam	Přinesení předmětu	Skok zpět
5 bodů	5 bodů	5 bodů

Dílčí hodnocení cviků je možné jen pokud z jeho tří částí (šplh tam - přinesení aportu - šplh zpět) jsou nejméně dvě části provedeny.

- * Bez závady provedené šplhy a přinesení aportu = 15 bodů
- * Šplh tam nebo zpět neproveden, aport bez závady přinesen = 10 bodů
- * Šplh tam a zpět proveden bez závad, aport nepřinesen = 10 bodů

Leží-li činka po odhození značně stranou nebo je těžko viditelná, může psovod bez ztráty bodů po požádání rozhodčího či na jeho přímý pokyn odhození aportu opakovat. Pes zůstává sedět. Pomoc psovoda, i když neopustí stanoviště, je hodnocena ztrátovými body. Pokud psovod opustí stanoviště před ukončením cviku, je cvik hodnocen nedostatečně.

8. Vysílání vpřed s odložením

10 bodů

- a) Po jednom zvukovém povelu: "*Vpřed*", "*Lehni*", "*Sedni*".
- b) Provedení: Ze základního postoje jde psovod s neupoutaným psem přímo určeným směrem. Po 10 až 15ti krocích dává psu zvukový povel "vpřed" se současným jediným pokynem paži a sám zůstane stát. Po tomto zvukovém a posuňkovém povelu se pes určeným směrem rychle a přímo vzdálí nejméně 30 kroků od psovoda. Na pokyn rozhodčího dá psovod psu zvukový povel "lehni", na který musí pes ihned ulehnout. Psovod může ponechat zdviženou paži ve směru vyslání psa až do jeho ulehnutí. Na pokyn rozhodčího jde psovod ke psu a postaví se k jeho pravé straně. Po asi 3 vteřinách, na pokyn rozhodčího, dává psovod psu zvukový povel "sedni", na který se musí pes rychle a přímo posadit.
- c) Hodnocení: Chyby v provedení, následování psa psovodem po jeho vyběhnutí, pomalý běh psa vpřed, silné odbočení ze směru, krátká vzdálenost, váhavé nebo předčasné ulehnutí psa, neklidné odložení, případně předčasné postavení se psa při příchodu psovoda (změna polohy), jsou hodnoceny ztrátovými body.

9. Odložení dlouhodobé

10 bodů

- a) Po jednom zvukovém povelu: "*Lehni*", ("*Zůstaň*"), "*Sedni*".
- b) Provedení: Před zahájením cviků oddílu B jiného psa, odloží psovod psa zvukovým povel "lehni", ("*zůstaň*"), na místě určeném rozhodčím, nesmí u něho nechat vodítko či jakýkoliv jiný předmět. Psovod pak odchází cvičebním prostorem, aniž by se ohlédl, nejméně 30 kroků od psa a zůstává v jeho dohledu, obrácen zády k němu, klidně stát. Po dobu provádění cviků 1 až 6 jiným psem musí pes, bez ovlivňování psovodem, klidně ležet. Na pokyn rozhodčího jde psovod ke psu a postaví se k jeho pravé straně. Po asi 3 vteřinách, na pokyn rozhodčího dává psovod psu zvukový povel "sedni", na který se musí pes rychle a přímo posadit.
- c) Hodnocení: Neklidné chování psovoda, jakož i jiná jeho skrytá pomoc psu, neklidné odložení, případně předčasné postavení se psa při příchodu psovoda (změna polohy), je hodnoceno ztrátovými body. Dílčí hodnocení cviků je možné, pokud pes vstane nebo si sedne, aniž by opustil místo odložení. Opustí-li pes místo odložení více než 3 m před ukončením cviku 3 jiného psa, je cvik hodnocen 0. Opustí-li pes místo odložení později, obdrží dílčí hodnocení. Jestliže při příchodu psovoda jde pes k němu, následuje ztráta až 3 body.

SchH/VPG 2 oddíl "C"

Cvik 1 : Vyhledání figuranta	5 bodů
Cvik 2 : Vystavení a vyštěkání	10 bodů
Cvik 3 : Pokus o útěk figuranta	10 bodů
Cvik 4 : Obrana psa při hlídání	20 bodů
Cvik 5 : Doprovod ze zadu	5 bodů
Cvik 6 : Přepad psa při doprovodu	30 bodů
Cvik 7 : Útok na psa z pohybu	20 bodů
celkem	100 bodů

Všeobecná ustanovení :

Na delších stranách cvičebního prostoru je rozestavěno 6 úkrytů (3 úkryty po každé straně

váhavé puštění	1. zvukový povel navíc – okamžitě puštění	1. zvukový povel navíc – váhavé puštění	2. zvukový povel navíc – okamžitě puštění	2. zvukový povel navíc – váhavé puštění	nepuštěn í po 2. zvuk. povelu navíc
0,5-3,0	3,0	3,5-6,0	6,0	6,5-9,0	diskvalifikace

- viz nákres). Potřebná značení musí být pro psovoda, rozhodčího a figuranta dobře viditelná. Figurant musí být vybaven ochranným oděvem, rukávem a obuškem. Rukáv musí být opatřen ochrannou vrstvou, na které je

návlek přírodní barvy. Jestliže je třeba, aby mohl figurant psa stále sledovat, nemusí stát nutně bez hnutí. Nesmí ale dělat žádné výhrůžné nebo obranné pohyby. Ochranným rukávem si chrání své tělo. Je ponecháno na psovodovi, jakým způsobem odebírá figurantovi obušek.(viz: Všeobecná část - práce figuranta).Ve všech stupních zkoušek může být pracováno s jedním figurantem, od 7 psů na jedné zkouškové akci se doporučuje použití dvou figurantů. Dvou figurantů musí být použito u výběrových soutěží a mistrovství.

Pro všechny psovody příslušného výcvikového stupně zkoušek musí být použit stejný figurant. Psi, kteří nejsou psovodem zvladatelní, pouští rukáv až při silném ovlivňování psovoda, (sundání psa z rukávu nebo při ovlivnění k pouštění) jsou diskvalifikováni, neprovádí se hodnocení BOT. U psů, kteří při cvicích obrany selžou nebo se nechají odehnat, nutno posuzování oddílu C přerušit, dosažené body v oddílu C nezadat, ale provést hodnocení BOT. Zvukový povel pro puštění je dovolen při všech cvicích obrany jen jednou.

Hodnocení pro pouštění (ztrátové body):

1. Vyhledání figuranta

5 bodů

- Po jednom zvukovém povelu: "Revír", "Ke mně" (zvukový povel "Ke mně" může být spojen se jménem psa).
- Provedení: Figurant je ukryt v posledním úkrytu tak, aby nebyl pro psa viditelný. Psovod se postaví se psem na místo mezi druhým a třetím úkrytem tak, aby mohl vyslat psa do čtyř stran. Provádění oddílu C začíná na pokyn rozhodčího. Na krátký zvukový povel "revír" a

posuněk pravé nebo levé ruky, který může být opakován, musí pes vyběhnout od psovoda rychle a cílevědomě ke třetímu úkrytu, a ten oběhnout. Jakmile pes úkryt oběhne, přivolá jej psovod zvukovým povelem "ke mně" (tento může být spojen se jménem psa) k sobě, a za pohybu jej vysílá novým zvukovým povel "revír" k dalšímu úkrytu. Psovod po dobu vyhledávání se pohybuje normálním krokem po pomyslné středové ose prohledávaného prostoru, kterou nesmí opustit. Pes musí být vždy před psovodem. Jakmile přijde pes k úkrytu figuranta, musí psovod zůstat stát, další zvukové a posunkové povely nejsou dovoleny.

- c) Hodnocení: Nedostatky v ovladatelnosti, těsném a cílevědomém oběhnutí úkrytu jsou hodnoceny ztrátovými body.

2. Vystavení a vyštěkání

10 bodů

a) Jeden zvukový povel: "*K noze*"

b) Provedení: Pes musí figuranta pozorně vystavit a vytrvale vyštěkávat. Nesmí na figuranta skákat, (dotýkat se ho) ani jej kousat. Na pokyn rozhodčího, po cca 20ti vteřinách štěkání, jde psovod do vzdálenosti 5ti kroků k úkrytu za štěkajícího psa. Na další pokyn rozhodčího odvolá psa k noze, a postaví se s ním do základního postoje.

c) Hodnocení: Nedostatky v nepřetržitém a přesvědčivém vyštěkávání a pozorném vystavování (až do samostatného vydání zvukového povelu psovoda), které není ovlivněno přítomným rozhodčím nebo přicházejícím psovodem, jsou hodnoceny srážkovými body. Za přerušované štěkání je zadáno 5 bodů. Pokud pes štěká slabě, jsou sraženy 2 body. Zůstane-li pes, který neštěká, pozorně a aktivně hlídat figuranta, je sraženo 5 bodů. Při lehkých dotecích (narázech) psa do figuranta se sráží až 2 body, při zákusu až 9 bodů. Opustí-li pes figuranta před tím, než vydá rozhodčí psovodu pokyn k opuštění středové pomyslné osy, může jej psovod ještě jednou vyslat k figurantovi. Zůstane-li pak pes u figuranta, může být v oddíle C pokračováno, cvik vystavení a vyštěkání je ale hodnocen nedostatečně. Pokud již nelze psa znovu vyslat nebo opustí-li figuranta znovu, je posuzování oddílu C ukončeno. Jde-li pes naproti přicházejícímu psovodu nebo přijde-li k němu před povel, následuje dílčí hodnocení v rámci nedostatečné známky.

3. Pokus o útěk figuranta

10 bodů

a) Po jednom zvukovém povelu: "*K noze*", "*Lehni*", "*Pust*".

b) Provedení: Na pokyn rozhodčího vyzve psovod figuranta k opuštění úkrytu. Místo, kam se má postavit, je označeno. Na pokyn rozhodčího odejde psovod se psem na určené místo k jeho odložení. Vzdálenost mezi figurantem a psem musí být 5 kroků. Psovod ponechá ležícího psa střežit figuranta a odchází k úkrytu tak, aby odtud mohl pozorovat psa, figuranta a rozhodčího. Na pokyn rozhodčího se figurant pokusí o útěk. Bez váhání musí pes samostatně, energickým a silným zákusem útěku zabránit. Při tom smí kousnout pouze do ochranného rukávu figuranta. Na pokyn rozhodčího zůstává figurant klidně stát, pes jej musí ihned pustit. Pro puštění může dát samostatně psovod, v příslušném časovém odstupu, jeden zvukový povel. Nepustí-li pes po prvním zvukovém povelu, dá rozhodčí psovodu pokyn k vydání až dvou dalších zvukových povelů k puštění. Nepustí-li pes po třetím zvukovém povelu (jednom povoleném a dvou dodatečných), následuje diskvalifikace. Při vyslovení zvukového povelu "pust", musí psovod klidně stát, aniž by psa ovlivňoval. Po puštění musí pes zůstat těsně u figuranta, a pozorně jej střežit.

c) Hodnocení: Nedostatky v plnění důležitých požadavků cviku jsou hodnoceny srážkovými body. Jsou to zejména požadavky: rychlá a energická reakce psa na přicházejícího figuranta a jeho pronásledování, ukončené přesvědčivým zadržením s plným a klidným zákusem až do

puštění, pozorné hlídání těsně u figuranta. Zůstane-li pes ležet, či do vzdálenosti cca 20ti kroků útěku figuranta jeho zadržením neprovede, je posuzování oddílu C ukončeno. Jestliže je pes při hlídání lehce nepozorný nebo je jeho práce lehce nečistá, je hodnocení cviku sníženo o jednu známku. Hlídá-li pes figuranta velmi nepozorně nebo je jeho práce značně nečistá, je hodnocení cviku sníženo o dvě známky. Nehlídá-li pes figuranta, i když u něho zůstává, je hodnocení sníženo o tři známky. Jestliže pes figuranta opustí nebo obdrží-li od psovoda zvukový povel, aby u figuranta setrval, je hodnocení oddílu C ukončeno.

4. Obrana psa při hlídání

20 bodů

- a) Po jednom zvukovém povelu: "*Pust'*", "*K noze'*".
- b) Provedení: Po hlídání figuranta psem, které trvá asi 5 vteřin, na pokyn rozhodčího podnikne figurant útok na psa. Bez ovlivňování psovodem se musí pes energickým a silným zákusem ubránit. Pes se při tom smí zakousnout pouze do ochranného rukávu figuranta. Jakmile se pes zakousne, vede figurant se psem boj s náprahy a dvěma údery obuškem. Jsou povoleny údery pouze v oblasti ramena a hrudníku. Na pokyn rozhodčího zůstane figurant klidně stát, pes jej musí ihned pustit. Pro puštění může dát psovod v příslušném časovém odstupu samostatně jeden zvukový povel. Nepustí-li pes po prvním povoleném zvukovém povelu, dá rozhodčí psovodu pokyn k vydání až dvou dalších zvukových povelů "*pust'*". Nepustí-li pes po třetím zvukovém povelu (jednom povoleném a dvou dodatečných), následuje diskvalifikace. V době vydání povelu "*pust'*" musí psovod klidně stát, aniž by psa ovlivňoval. Po puštění musí zůstat pes u figuranta a pozorně jej střežit. Na pokyn rozhodčího jde psovod normálním krokem přímým směrem ke psu a zvukovým povelům "*k noze'*" zaujímá s ním základní postoj. Obušek figurantovi neodebírá.
- c) Hodnocení: Nedostatky v plnění důležitých požadavků cviku jsou hodnoceny srážkovými body. Jsou to zejména požadavky: rychlé a přesvědčivé zadržení, plný a klidný zákus až do puštění, pozorné hlídání těsně u figuranta. Jestliže je pes při hlídání lehce nepozorný nebo je jeho práce lehce nečistá, je hodnocení cviku sníženo o jednu známku. Hlídá-li pes figuranta velmi nepozorně nebo je jeho práce značně nečistá, je hodnocení cviku sníženo o dvě známky. Nehlídá-li pes figuranta, i když u něho zůstává, je hodnocení sníženo o tři známky. Jde-li pes naproti přicházejícímu psovodu, je cvik hodnocen nedostatečně. Jestliže pes figuranta opustí před pokynem rozhodčího k příchodu psovoda nebo obdrží-li od psovoda zvukový povel, aby u figuranta setrval, je hodnocení oddílu C ukončeno.

5. Doprovod zezadu

5 bodů

- a) Jeden zvukový povel: "*K noze'*"
- b) Provedení: V návaznosti na cvik č. 4 následuje doprovod figuranta zezadu do vzdálenosti asi 30ti kroků. Průběh doprovodu určí rozhodčí. Psovod vyzve figuranta k chůzi a jde se psem, kterého má volně u nohy, ve vzdálenosti 5ti kroků za ním. Pes musí figuranta pozorně střežit. Vzdálenost 5ti kroků za figurantem musí být dodržena v průběhu celého doprovodu.
- c) Hodnocení: Nedostatky v plnění důležitých požadavků cviku jsou hodnoceny srážkovými body. Jsou to zejména požadavky: pozorné sledování figuranta, klidná chůze psa, dodržení vzdálenosti 5ti kroků.

6. Přepad psa při doprovodu

30 bodů

- a) Po jednom zvukovém povelu: *"Pust"*, *"K noze"*.
- b) Provedení: Při doprovodu následuje na pokyn rozhodčího bez zastavení přepad psa figurantem. Bez ovlivňování psovodem se musí pes bez váhání energickým a silným zákusem ubránit. Pes se přitom smí zakousnout pouze do ochranného rukávu figuranta. Jakmile se pes zakousne, musí psovod zůstat na místě, na kterém se právě nachází a figurant vede se psem boj směrem od psovoda. Na pokyn rozhodčího zůstane figurant stát, pes jej musí ihned pustit. Pro puštění může dát psovod v příslušném časovém odstupu samostatně jeden zvukový povel. Nepustí-li pes po prvním povoleném zvukovém povelu, dá rozhodčí psovodu pokyn k vydání až dvou dalších zvukových povelů *"pust"*. Nepustí-li pes po třetím zvukovém povelu (jednom povoleném a dvou dodatečných), následuje diskvalifikace. V době vydání povelu *"pust"* musí psovod klidně stát, aniž by psa ovlivňoval. Po puštění musí zůstat pes u figuranta, a pozorně jej střežit. Na pokyn rozhodčího jde psovod normálním krokem přímým směrem ke psu a zvukovým povelu *"k noze"* zaujímá s ním základní postoj. Obušek figurantovi odebírá. Následuje boční doprovod figuranta k rozhodčímu na vzdálenost asi 20ti kroků. Jeden zvukový povel *"k noze"* je povolen. Pes jde po pravé straně figuranta a je mezi figurantem a psovodem. Po dobu doprovodu musí pes figuranta bedlivě střežit, nesmí na něj vyskakovat, ani jej napadat. Před rozhodčím se tato skupinka zastaví, pes si sedne, psovod předá rozhodčímu obušek a ohlásí mu ukončení první části oddílu C.
- c) Hodnocení: Nedostatky v plnění důležitých požadavků cviku jsou hodnoceny srážkovými body. Jsou to zejména požadavky: rychlé a přesvědčivé zadržení, plný a klidný zákus až do puštění, pozorné hlídání těsně u figuranta. Jestliže je pes při hlídání lehce nepozorný nebo je jeho práce lehce nečistá, je hodnocení cviku sníženo o jednu známku. Hlídá-li pes figuranta velmi nepozorně nebo je jeho práce značně nečistá, je hodnocení cviku sníženo o dvě známky. Nehlídá-li pes figuranta, i když u něho zůstává, je hodnocení sníženo o tři známky. Jde-li pes naproti přicházejícímu psovodu, je cvik hodnocen nedostatečně. Jestliže pes figuranta opustí před pokynem rozhodčího k příchodu psovoda, nebo obdrží-li od psovoda zvukový povel, aby u figuranta setrval, je hodnocení oddílu C ukončeno.

7. Útok na psa z pohybu

20 bodů

- a) Po jednom zvukovém povelu: *"Sedni"*, *"Drž"*, *"Pust"*, *"K noze"* (2x).
- b) Provedení: Psovod se psem se postaví na označené místo v úrovni prvního úkrytu na pomyslné středové ose prostoru. Psa může přidržovat rukou za obojek, nesmí jej však ovlivňovat. Na pokyn rozhodčího vystoupí figurant z patého úkrytu, vybaven obuškem. Běží ke středové ose prostoru. Zde se otočí ke psovodu a psu a křikem s výhrůžnými pohyby na něho v běhu zaútočí. Jakmile se přiblíží k psovodovi a psu na vzdálenost 50 - 40 kroků, psovod psa na pokyn rozhodčího vysílá k obraně zvukovým povelu *"drž"*. Pes musí útoku energickým a silným zákusem zabránit. Zákus musí být veden pouze do ochranného rukávu figuranta. Psovod nesmí opustit své stanoviště. Figurant vede se psem boj s nápráhy obuškem. Na pokyn rozhodčího zůstane figurant klidně stát, pes jej musí ihned pustit. Pro puštění může dát psovod samostatně v příslušném časovém odstupu jeden zvukový povel. Nepustí-li pes po prvním povoleném zvukovém povelu, dá rozhodčí psovodovi pokyn k vydání až dvou dalších zvukových povelů *"pust"*. Nepustí-li pes po třetím zvukovém povelu (jednom povoleném a dvou dodatečných), následuje diskvalifikace. V době vydání povelu *"pust"* musí psovod klidně stát, aniž by psa ovlivňoval. Po puštění musí zůstat pes u figuranta, a pozorně jej střežit. Na pokyn rozhodčího jde psovod normálním krokem přímým směrem ke psu a zvukovým povelu *"k noze"* zaujímá s ním základní postoj. Obušek figurantovi odebírá. Následuje boční doprovod figuranta k rozhodčímu na

vzdálenost asi 20ti kroků. Jeden zvukový povel "k noze" je povolen.

Pes jde po pravé straně figuranta, takže se nachází mezi figurantem a psovodem. Po dobu doprovodu musí pes figuranta pozorně střežit, nesmí na něj vyskakovat, ani jej napadat. Před rozhodčím se tato skupinka zastaví, pes si sedne, psovod předá rozhodčímu obušek a ohlásí mu ukončení oddílu C. Před hodnocením si psovod na pokyn rozhodčího připevní psa na vodítko.

- c) Hodnocení: Nedostatky v plnění důležitých požadavků cviku jsou hodnoceny srážkovými body. Jsou to zejména požadavky: Rychlé a přesvědčivé zadržení, plný a klidný zákus až do puštění, pozorné hlídání těsně u figuranta. Jestliže je pes při hlídání lehce nepozorný nebo je jeho práce lehce nečistá, je hodnocení cviku sníženo o jednu známku. Hlídá-li pes figuranta velmi nepozorně nebo je jeho práce značně nečistá, je hodnocení cviku sníženo o dvě známky. Nehlídá-li pes figuranta, i když u něho zůstává, je hodnocení sníženo o tři známky. Jde-li pes naproti přicházejícímu psovodu, je cvik hodnocen nedostatečně. Jestliže pes figuranta opustí před pokynem rozhodčího k příchodu psovoda nebo obdrží-li od psovoda zvukový povel, aby u figuranta setrval, je hodnocení oddílu C ukončeno.

8. Zkouška SchH/VPG 3

Dělí se na :	oddíl A	100 bodů
	oddíl B	100 bodů
	oddíl C	100 bodů
	celkem	300 bodů

SchH 3/VPG 3 oddíl A

Cizí stopa, nejméně 600 kroků dlouhá, 5 úseků, 4 lomy (cca 90 stupňů), 3 předměty, nejméně 60 minut stará, čas k vypracování 20 min. Sledování stopy 80 bodů. Předměty (7+7+6) 20 bodů. Celkem 100 bodů.

Všeobecná ustanovení :

Rozhodčí nebo osoba zodpovědná za úsek stop, určí tvar stopy vzhledem k prostoru, který je k pokládání stop určen. Předměty, případně lomy, nemusí být na všech stopách položeny ve stejných vzdálenostech od sebe. Začátek (nášlap) stopy musí být dobře označen štítkem, který je v bezprostřední blízkosti zastrčen vlevo do země.

Pořadí účastníků je rozhodčím po položení stop losováno.

Kladeč stopy ukáže předměty před pokládáním stopy rozhodčímu nebo osobě odpovědné za úsek stop. Použity mohou být pouze předměty dobře prosycené pachem (nejméně 30 min.). Kladeč stopy se zdrží krátce na nášlapu a jde normálním krokem v určeném směru. Poslední šlápotá úseku mění směr stopy a současně tvoří lom. Lomy jsou kladeny normálním krokem, první předmět je pokládán nejméně po 100 krocích na 1. nebo 2. úsek. Druhý předmět na pokyn rozhodčího, třetí předmět na konec stopy. Předměty musí být pokládány do šlápot kladené stopy, za chůze. Po položení posledního předmětu jde kladeč dále ještě několik kroků v přímém směru. V průběhu jedné stopy musí být pokládány rozdílné předměty (např. kůže, textil, dřevo). Předměty mohou být nejvíce 10 cm dlouhé, 2-3 cm široké a 0,5-1 cm silné, a nesmí se svou barvou podstatně lišit od okolního terénu. Všechny předměty musí být opatřeny číslem, které je totožné s číslem štítku označujícím začátek stopy. Po dobu pokládání stopy musí být psovod i pes mimo dohled.

Rozhodčí, kladeč a doprovodné osoby, se nesmí v průběhu práce psa zdržovat v prostoru, ve kterém má dvojice (psův a pes) stopu vypracovávat (např. nesmí psůva předcházet).

a) Zvukový povel: "*Hledej*" nebo "*Stopa*" Zvukový povel pro hledání je povolen na začátku stopy a po prvním předmětu.

b) Provedení: Psův připraví psa pro práci na stopě. Pes může hledat buď volně, nebo na 10 m dlouhé šňůře. Stopovací šňůra může být vedena přes záď psa, bočně či mezi předními nebo i zadními končetinami psa. Může být upevněna přímo na obojek psa, který není nastaven na stahování nebo do místa k tomu určenému na stopovacím postroji. Povoleny jsou hrudní nebo bederní postroje, bez přidavných řemenů. Psův se psem v základním postroji se hlásí rozhodčímu a oznámí mu, zda pes předměty zvedá nebo označuje. Před stopou, v průběhu uvádění a při celkové práci na stopě je nutno se zdržet jakéhokoliv nátlaku na psa. Na pokyn rozhodčího je pes odveden na začátek stopy, a je na stopu uveden. Na nášlapu musí pes pach stopy aktivně a nízkým nosem navěšit. Pak musí dále se zájmem sledovat průběh stopy nízkým nosem a stejnoměrným tempem. Psův následuje psa na konci stopovací šňůry s odstupem 10 m. Rovněž při volném sledování zachovává odstup 10 m od psa. Drží-li psův stopovací šňůru v ruce, může být provedena. Lomy

musí pes vypracovávat přesně, jistě, plynule a nízkým nosem. Po jejich vypracování musí ve stejném tempu pokračovat ve sledování stopy. Jakmile pes najde předmět, musí jej bez ovlivňování psovodem ihned zvednout nebo přesvědčivě označit. Při zvedání s ním může zůstat stát, sedět nebo též s ním přijít ke psovodovi (též střídavě). Je chybné, pokud pes se zvednutým předmětem dále na stopě pokračuje nebo si s ním lehne. Označovat může vleže, vsedě nebo ve stoje (též střídavě). Pokud pes předmět označil, položí psovod stopovací šňůru a jde k němu. Zvednutím předmětu ukáže, že byl psem nalezen. Pak zvedne stopovací šňůru a pokračuje se psem na stejném místě ve sledování stopy. Po ukončení stopy psovod nalezené předměty ukazují rozhodčímu.

- c) **Hodnocení:** Pokud pes stopu vyhledává se zájmem, stejnoměrně a přesvědčivě pracuje, má zájem o její vypracování, není rychlost postupu kritériem hodnocení, psovod mu však musí stačit krokem. Ověřování, aniž by pes stopu opouštěl, není chybou. Chybné je sledování stopy, vysokým nosem, vyprazdňování se psa, ověřování v kroužcích na lomech, pomalé, váhavé zvedání předmětů, poskytování pomoci a označení nepoloženého předmětu je postihováno ztrátou bodů.

Vzdálí-li se pes od stopy více než na délku stopovací šňůry, je práce psa na stopě ukončena. Opustí-li pes stopu a je psovodem zadržován, je psovod vyzván rozhodčím, aby psa následoval. Není-li této výzvy uposlechnuto, je rozhodčím práce psa na stopě ukončena. Není-li do 20 min. po uvedení psa na nášlap dosaženo konce stopy, je práce psa na stopě rozhodčím rovněž ukončena. Získané body až do ukončení stopy jsou zadány. Za nezvednuté či neoznačené předměty se body nezadávají. Střídavé zvedání a označování předmětů na jedné stopě je chybné. Platí způsob hlášení psovodem. Zvednutí nebo označení na stopě nepoloženého předmětu je hodnoceno v rámci úseku. Rozdělení bodů za sledování stopy na úsecích musí odpovídat jejich délce a stupni obtížnosti. Hodnocení jednotlivých úseků se provádí známkami a body. Nejeví-li pes o stopu zájem (delší setrvání psa na stejném místě bez snahy o hledání stopy), může být stopa ukončena, i když se pes dosud na stopě nachází.

V rámci ČR :

Po čtvrtém neúspěšném uvedení psa na začátek stopy je jeho práce ukončena. Předměty nemusí být opatřovány čísly.

SchH 3/VPG3 oddíl "B"

Cvik 1 : Ovladatelnost bez vodítka	10 bodů
Cvik 2 : Odložení vsedě za pochodu	10 bodů
Cvik 3 : Odložení vleže za poklusu s přivoláním	10 bodů
Cvik 4 : Odlož. ve stoje za poklusu s přivoláním	10 bodů
Cvik 5 : Aport volný	10 bodů
Cvik 6 : Aport skokem	15 bodů
Cvik 7 : Aport šplhem	15 bodů
Cvik 8 : Vysílání vpřed s odložením	10 bodů
Cvik 9 : Odložení dlouhodobé	10 bodů
Celkem	100 bodů

Všeobecná ustanovení :

Rozhodčí dává pokyn k zahájení každého cviku. Všechny ostatní výkony, jako obraty, zastavení, změna způsobu chůze, atd., se provádějí bez pokynu rozhodčího.

Zvukové povely jsou uvedeny v pokynech ke cvikům. Jsou to normálně vyslovované, krátké povely. Mohou být vyslovovány v jakémkoli jazyce, pro jednu a tutéž požadovanou činnost musí být ale vždy stejné. Nevykoná-li pes cvik nebo jeho část ani na třetí zvukový povel, není tento cvik hodnocen. Místo zvukového povelu pro přivolání může být použito jména psa. Použití jména psa spolu se zvukovým povellem pro přivolání je hodnoceno jako druhý povel.

V základním postoji sedí pes těsně a přímo u levé nohy psovoda tak, aby lopatkou byl v úrovni kolen psovoda. Každý cvik začíná a končí základním postojem. Závěrečný základní postoj každého cviku může být současně vstupním základním postojem pro následující cvik. Krátká pochvala je povolena pouze po ukončení cviku, ze základního postoje. Po jejím provedení zaujímá psovod nově základní postoj. V každém případě mezi pochvalou a zahájením nového cviku musí být zachována zřetelná přestávka (cca 3 vteřiny).

Po zaujetí základního postoje následuje provádění cviku. Po nejméně 10ti a nejvíce 15ti krocích dává psovod psu zvukový povel k jeho provedení. Mezi "předsednutím" a povellem k přisednutí, jakož i při příchodu psovoda k odloženému psu, musí být zachovány zřetelné přestávky (cca 3 vteřiny). Psovod může ke psu přistupovat zepředu nebo zezadu.

Ovladatelnost psa bez vodítka musí být prokázána i při přechodech k jiným cvikům. Při odchodu psovoda pro činku jde pes s ním. Naskakování psa na psovoda či hraní se psem není dovoleno. Obraty čelem vzad provádí psovod vlevo. Při těchto cvicích se může pes k noze psovoda dostávat obcházením nebo provedením obratu u nohy psovoda, vždy však stejným způsobem v průběhu celé zkoušky. Po předsednutí může pes zaujmout základní postoj u nohy psovoda jeho obcházením nebo přisednutím, vždy však stejným způsobem v průběhu celé zkoušky.

Překážka má výšku 100 cm a šíři 150 cm. Šikmá stěna sestává ze dvou, v horní části spojených stěn, 150 cm širokých a 191 cm vysokých. V dolní části jsou od sebe obě stěny vzdáleny tak, aby celková výška překážky byla 180 cm. Celá plocha šikmých stěn musí být potažena nekluzkým materiálem. Stěny jsou v horní části opatřeny 3 laťkami 24/48 mm. Všichni psi na jedné akci musí využívat stejných překážek. Při provádění aportu je povoleno použít jen dřevěné aportovací činky, (pro aport volný o váze 1000 g, aport skokem a šplhem o váze 650 g). Aportovací činky připravuje pořadatel a musí být využity všemi účastníky. Při provádění aportů není dovoleno předem dávat psu činku do tlamy. Opomene-li psovod provedení některého cviku, je vyzván rozhodčím, bez ztráty bodů, k jeho provedení. Při provádění aportu je povoleno použít jen dřevěných aportovacích činek - aportů. (Aport volný o váze 1000 g, aport skokem a šplhem o váze 650 g). Aportovací činky připravuje pořadatel a musí být využity všemi účastníky. Při provádění aportu není dovoleno předem dávat psu činku do mordy.

Opomene-li psovod provedení některého cviku, je vyzván rozhodčím k jeho provedení, bez ztráty bodů.

V rámci ČR :

Na přechodnou dobu není vyžadováno potažení šikmých stěn nekluzkým materiálem.

1. Ovladatelnost bez vodítka

10 bodů

- a) Zvukový povel: "*K noze*" Zvukový povel je psovodu povolen jen pro vykročení a změnu způsobu chůze.
- b) Provedení: Psovod se psem jde k rozhodčímu, psa posadí a podá hlášení. Ze základního postoje musí pes na zvukový povel "*k noze*" , psovoda pozorně, radostně a v přímém směru následovat. Musí se vždy nacházet u levého boku psovoda, lopatkou vždy v úrovni kolen psovoda. Při zastavení musí pes samostatně, rychle a v přímém směru usednout. Na začátku cviku jde psovod se psem bez zastavení 50 kroků přímým směrem, po obratu čelem vzad a dalších 10ti až 15ti krocích provede klus a pomalou chůzi, (vždy nejméně 10 kroků). Přejít z klusu do pomalé chůze musí být proveden bez mezikroků. Jednotlivé změny způsobu chůze se musí od sebe zřetelně lišit rychlostí svého provedení. V normální chůzi provádí nejméně po jednom obratu vpravo, vlevo a čelem vzad. V normální chůzi provede minimálně jedno zastavení. Během první chůze psovoda přímým směrem je v časovém odstupu 5ti vteřin dvakrát vystřeleno (ráže 6 – 9 mm) ze vzdálenosti nejméně 15 kroků od psa. Pes se k výstřelům musí zachovat lhostejně. Ke konci cviku, na pokyn rozhodčího, prochází psovod se psem skupinou nejméně čtyř pohybujeících se osob. Psovod se psem ve skupině obchází jednu osobu zprava a jednu osobu zleva a nejméně jedenkrát se zde zastaví. Je nutné projít minimálně jednou v blízkosti jedné osoby. Je na rozhodčím, zda si nechá cvik opakovat. Po opuštění skupiny zaujímá psovod se psem základní postoj.
- c) Hodnocení: Předbíhání, vychylování psa do stran, zpoždování psa, dodatečné zvukové povely, pomoc tělem, nepozornost, překážení nebo obtěžování psovoda psem je hodnoceno ztrátovými body.

2. Odložení psa v sedě za pochodu

10 bodů

- a) Po jednom zvukovém povelu: "*K noze*", "*Sedni*".
- b) Provedení: Psovod se psem vykročí ze základního postoje v přímém směru. Po 10ti až 15ti krocích si pes na zvukový povel "*sedni*" rychle a v přímém směru sedne, aniž by psovod přerušil či změnil způsob chůze nebo se ohlížel. Po dalších asi 30ti krocích se psovod zastaví a otočí se ke psu. Na pokyn rozhodčího jde psovod zpět a postaví se ke psu z pravé strany.
- c) Hodnocení: Chyby v provedení, pomalé sedání, neklidné a nepozorné odložení vsedě jsou hodnoceny ztrátovými body. Jestliže si pes místo sednutí lehne nebo zůstane stát, je mu odebráno 5 bodů.

3. Odložení vleže za poklusu s přivoláním

10 bodů

- a) Po jednom zvukovém povelu: "*K noze*", "*Lehni*", "*Ke mně*", "*K noze*".
- b) Provedení: Psovod se psem vykročí ze základního postoje v přímém směru. Po 10ti až 15ti krocích normální chůze následuje dalších 10-15 kroků v poklusu. Poté pes na zvukový povel k odložení rychle a v přímém směru ulehne, aniž by psovod přerušil či změnil způsob běhu nebo se ohlížel. Po dalších, asi 30ti krocích v přímém směru se psovod zastaví a ihned se otočí ke psu. Na pokyn rozhodčího, povel "ke mně", nebo jménem psa, psovod přivolá psa k sobě. Pes má přiběhnout radostně, rychle a přímým směrem, těsně a přímo se posadit před psovoda. Na zvukový povel "*k noze*" si pes sedá rychle a přímo vedle psovoda.
- c) Hodnocení: Chyby v provedení, pomalé ulehnutí, neklidné odložení, pomalé přicházení, popřípadě otálení s příchodem, změna postoje psovoda, chyby při předsednutí a při ukončení cviku jsou hodnoceny ztrátovými body. Jestliže si pes místo lehnutí sedne nebo zůstane stát, je mu odebráno 5 bodů.

4. Odložení ve stoje za poklusu s přivoláním

10 bodů

- a) Po jednom zvukovém povelu: "*K noze*" (2 x), "*Stůj*", "*Ke mně*".
- b) Provedení: Psovod se psem vyběhne ze základního postoje v přímém směru. Po 10ti až 15ti krocích pes na zvukový povel "*stůj*" ihned a v přímém směru zůstane stát, aniž by psovod přerušil či změnil způsob běhu nebo se ohlížel. Po dalších asi 30ti krocích se psovod zastaví, a ihned se otočí ke psu. Na pokyn rozhodčího, zvukovým povel "ke mně", nebo jménem psa přivolá psovod psa k sobě. Pes má přiběhnout radostně, rychle a přímým směrem, těsně a přímo se posadit před psovoda. Na zvukový povel "k noze" si pes sedá rychle, v přímém směru k noze psovoda.
- c) Hodnocení: Chyby v provedení, nezastavení po povelu, neklidné stání, popocházení, pomalé přicházení, popřípadě otálení s příchodem, změna postoje psovoda, chyby při předsednutí a při ukončení cviku, jsou hodnoceny ztrátovými body. Jestliže pes, místo aby zůstal stát, si sedne nebo lehne, je mu odebráno 5 bodů.

5. Aport volný

10 bodů

- a) Po jednom zvukovém povelu: "*Aport*", "*Pust*", "*K noze*".
- b) Provedení: Ze základního postoje odhodí psovod aportovací čínku (o váze 2000 g) do vzdálenosti asi 10ti kroků. Zvukový povel k přinesení dává až když čínka klidně leží. Pes, který klidně sedí vedle psovoda, musí na zvukový povel "aport" rychle a přímým směrem běžet k aportu, ihned jej uchopit a psovodu jej rychle a přímým směrem přinést. Pes si sedá těsně a přímo před psovoda a drží klidně čínku v tlamě tak dlouho, až mu jí psovod asi po 3 vteřinách zvukovým povel "pust" odebere. Po odebrání drží psovod, v základním postoji, čínku v pravé připažené ruce. Na zvukový povel "k noze" si pes sedá rychle a přímo vedle psovoda. V průběhu celého cviku nesmí psovod opustit stanoviště.
- c) Hodnocení: Chyby v provedení základního postoje, pomalý běh psa pro předmět, chyby při jeho uchopení, pomalé přinesení, upuštění předmětu, hraní si s ním či jeho překusování, změna postoje psovoda, chyby při předsednutí a při ukončení cviku jsou hodnoceny ztrátovými body. Rovněž ztrátovými body je hodnoceno odhození předmětu na příliš krátkou vzdálenost, jakož i pomoc psovoda, i když tento neopustí stanoviště. Pokud psovod opustí stanoviště před ukončením cviku, je cvik hodnocen nedostatečně. Nepřinese-li pes aport, je cvik hodnocen 0 body.

6. Aport skokem (100 cm)

15 bodů

- a) Po jednom zvukovém povelu: "*Vpřed nebo Hop*", "*Aport*", "*Pust*", "*K noze*".
- b) Provedení: Psovod zaujme se psem základní postoj nejméně 5 kroků před překážkou. Ze základního postoje odhodí psovod aportovací čínku (o váze 650 g) přes 100 cm vysokou překážku. Zvukový povel k přeskočení dává až když čínka klidně leží. Pes, který klidně a neupoutaný sedí vedle ho psovoda, musí na zvukový povel "hop" a "aport" (zvukový povel "aport" musí být dán v průběhu přeskočení) skokem překonat překážku, rychle a přímým směrem doběhnout k aportu, ihned jej uchopit a skokem překonat překážku zpět a psovodu jej rychle a přímým směrem přinést. Pes si sedá těsně a přímo před psovoda a drží klidně aport tak dlouho, až mu psovod asi po 3 vteřinách zvukovým povel "pust" čínku odebere. Po odebrání drží psovod, v základním postoji, čínku v pravé připažené ruce. Na zvukový povel "k noze" si pes sedá rychle a přímo, vlevo vedle psovoda. V průběhu celého cviku nesmí psovod opustit stanoviště.
- c) Hodnocení: Chyby v provedení základního postoje, pomalý skok a běh psa pro aport, chyby při jeho uchopení, pomalý zpětný skok, upuštění předmětu, hraní si s ním či jeho

překusování, změna postoje psovoda, chyby při před sednutí a při ukončení cviku jsou hodnoceny odpovídajícími ztrátovými body. Dotkne-li se pes při skoku překážky, může být odebrán až 1 bod při každém skoku, při odrazu o překážku až 2 body.

Tabulka hodnocení

Skok tam	Přinesení předmětu	Skok zpět	Dílčí hodnocení cviků je možné jen, pokud z jeho tří částí (skok tam - přinesení aportu - skok zpět) jsou nejméně dvě části provedeny.
5 bodů	5 bodů	5 bodů	

* Bez vady provedené skoky a přinesení předmětu = 15 bodů

* Skok tam nebo zpět neproveden, předmět bez závady přinesen = 10 bodů

* Skok tam a zpět proveden bez závad, aport nepřinesen = 10 bodů

Leží-li činka po odhození značně stranou nebo je těžko viditelná, může psovod bez ztráty bodů po požádání rozhodčího či na jeho přímý pokyn odhození předmětu opakovat. Pes zůstává sedět.

Pomoc psovoda, i když neopustí stanoviště, je hodnocena ztrátovými body. Pokud psovod opustí stanoviště před ukončením cviku, je cvik hodnocen nedostatečně.

7. Aport šplhem (šikmá stěna 180 cm)

15 bodů

a) Po jednom zvukovém povelu: "*Vpřed nebo Hop*", "*Aport*", "*Pust*" "*K noze*".

b) Provedení: Psovod zaujme se psem základní postoj nejméně 5 kroků před šikmou stěnou. Ze základního postoje odhodí psovod aportovací činku (o váze 650 g) přes šikmou stěnu. Pes, který klidně a neupoutaný sedí vedle psovoda, musí na zvukový povel "hop" a "aport" (zvukový povel "aport" musí být dán v průběhu překonání šikmé stěny), překonat šplhem šikmou stěnu, rychle a přímým směrem doběhnout k aportu, ihned jej uchopit a šplhem překonat šikmou stěnu zpět, a psovodu aport rychle a přímým směrem přinést. Pes si sedá těsně a přímo před psovoda a drží aport klidně v tlamě tak dlouho, až mu psovod, asi po 3 vteřinách zvukovým povel "pust" činku odebere. Po odebrání drží vzpřímený psovod činku v pravé připažené paži. Na zvukový povel "k noze" si pes sedá rychle a přímo, vlevo vedle psovoda. V průběhu celého cviku nesmí psovod opustit stanoviště.

c) Hodnocení: Chyby v provedení základního postoje, pomalý šplh a běh psa pro aport, chyby při jeho uchopení, pomalý zpětný šplh, upuštění aportovací činky, hraní si s ní či překusování, změna postoje psovoda, chyby při předsednutí a při ukončení cviku, jsou hodnoceny ztrátovými body.

Tabulka hodnocení

Šplh tam	Přinesení aportu	Šplh zpět	Dílčí hodnocení cviků je možné jen pokud z jeho tří částí (šplh tam - přinesení
5 bodů	5 bodů	5 bodů	

aportu - šplh zpět) jsou nejméně dvě části provedeny.

* Bez vady provedené šplhy a přinesení aportu = 15 bodů

* Šplh tam nebo zpět neproveden, aport bez závady přinesen = 10 bodů

* Šplh tam a zpět proveden bez závad, aport nepřinesen = 10 bodů

Leží-li činka po odhození značně stranou nebo je těžko viditelná, může psovod bez ztráty bodů po požádání rozhodčího či na jeho přímý pokyn odhození aportu opakovat. Pes

zůstává sedět. Pomoc psovoda, i když neopustí stanoviště, je hodnocena ztrátovými body. Pokud psovod opustí stanoviště před ukončením cviku, je cvik hodnocen nedostatečně.

8. Vysílání vpřed s odložením

10 bodů

- a) Po jednom zvukovém povelu: "*Vpřed*", "*Lehni*", "*Sedni*".
- b) Provedení: Ze základního postoje jde psovod s neupoutaným psem přímo určeným směrem. Po 10 až 15ti krocích dává psu zvukový povel "vpřed" se současným jediným pokynem paži a sám zůstane stát. Po tomto zvukovém a posuňkovém povelu se pes určeným směrem rychle a přímo vzdálí nejméně 30 kroků od psovoda. Na pokyn rozhodčího dá psovod psu zvukový povel "lehni", na který musí pes ihned ulehnout. Psovod může ponechat zdviženou paži ve směru vyslání psa až do jeho ulehnutí. Na pokyn rozhodčího jde psovod ke psu a postaví se k jeho pravé straně. Po asi 3 vteřinách, na pokyn rozhodčího, dává psovod psu zvukový povel "sedni", na který se musí pes rychle a přímo posadit.
- c) Hodnocení: Chyby v provedení, následování psa psovodem po jeho vyběhnutí, pomalý běh psa vpřed, silné odbočení ze směru, krátká vzdálenost, váhavé nebo předčasné ulehnutí psa, neklidné odložení, případně předčasné postavení se psa při příchodu psovoda (změna polohy), jsou hodnoceny ztrátovými body.

9. Odložení dlouhodobé

10 bodů

- a) Po jednom zvukovém povelu: "*Lehni*", ("*Zůstaň*"), "*Sedni*".
- b) Provedení: Před zahájením cviků oddílu B jiného psa, odloží psovod psa zvukovým povelu "lehni" (zůstaň), na místě určeném rozhodčím, nesmí u něho nechat vodítko či jakýkoliv jiný předmět. Psovod odchází cvičebním prostorem, aniž by se ohlédl, nejméně 30 kroků od psa a zůstává mimo dohled v úkrytu, klidně stát, (sedět). Po dobu provádění cviků 1 až 7 jiným psem musí pes, bez ovlivňování psovodem, klidně ležet. Na pokyn rozhodčího jde psovod ke psu a postaví se k jeho pravé straně. Po asi 3 vteřinách, na pokyn rozhodčího dává psovod psu zvukový povel "sedni", na který se musí pes rychle a přímo posadit.
- c) Hodnocení: Neklidné chování se psovoda, jakož i jiná jeho skrytá pomoc psu, neklidné odložení, případně před časné postavení se psa při příchodu psovoda (změna polohy), je hodnoceno ztrátovými body. Dílčí hodnocení cviků je možné, pokud pes vstane nebo si sedne, aniž by opustil místo odložení. Opustí-li pes místo odložení více než 3 m před ukončením cviku 5 jiného psa, je cvik hodnocen 0. Opustí-li pes místo odložení později, obdrží dílčí hodnocení. Jestliže při příchodu psovoda jde pes k němu, následuje ztráta až 3 body.

SchH / VPG 3 oddíl "C"

Cvik 1 : Vyhledání figuranta	10 bodů
Cvik 2 : Vystavení a vyštěkání	10 bodů
Cvik 3 : Pokus o útěk figuranta	10 bodů
Cvik 4 : Obrana psa při hlídání	20 bodů
Cvik 5 : Doprovod ze zadu	5 bodů
Cvik 6 : Přepad psa při doprovodu	15 bodů

Cvik 7 : Útok na psa z pohybu	10 bodů
Cvik 8 : Obrana psa při hlídání	20 bodů
Celkem	100 bodů

Všeobecná ustanovení :

Na delších stranách cvičebního prostoru je rozestavěno 6 úkrytů (3 úkryty po každé straně, viz. nákres). Potřebná značení musí být pro psovoda, rozhodčího a figuranta dobře viditelná. Figurant musí být vybaven ochranným oděvem, rukávem a obuškem. Rukáv musí být opatřen ochrannou vrstvou, na které je návlek přírodní barvy. Jestliže je třeba, aby mohl figurant psa stále sledovat, nemusí stát nutně bez hnutí. Nesmí ale dělat žádné výhrůžné nebo obranné pohyby. Ochranným rukávem si chrání své tělo. Je ponecháno na psovodovi, jakým způsobem odeberá figurantovi obušek. (viz: Všeobecná část - práce figuranta). Ve všech stupních zkoušek může být pracováno s jedním figurantem, od 7 psů na jedné zkouškové akci se doporučuje použití dvou figurantů. Dvou figurantů musí být použito u výběrových soutěží a mistrovství.

Pro všechny psovody příslušného výcvikového stupně zkoušek musí být použit stejný figurant. Psi, kteří nejsou psovodem zvladatelní, pouští rukáv až při silném ovlivňování psovoda, (sundání psa z rukávu nebo při ovlivnění k pouštění) jsou diskvalifikováni, neprovádí se hodnocení BOT. U psů, kteří při cvicích obrany selžou nebo se nechají odehnat, nutno posuzování oddílu C přerušit, dosažené body v oddílu C nezadat, ale provést hodnocení BOT. Zvukový povel pro pouštění je dovolen při všech cvicích obrany jen jednou.

Hodnocení pro pouštění (ztrátové body):

váhavé pouštění	1. zvukový povel navíc – okamžit é pouštění	1. zvukový povel navíc – váhavé pouštění	2. zvukový povel navíc – okamžit é pouštění	2. zvukový povel navíc – váhavé pouštění	nepuštěn í po 2. zvuk. povelu navíc	1. Vyhledání figuranta a) Po jednom zvukovém povelu: "Revír", "Ke mně" (zvukový povel "Ke mně" může být spojen
0,5-3,0	3,0	3,5-6,0	6,0	6,5-9,0	diskvalifikace	

se jménem psa).

b) Provedení: Figurant je ukryt v posledním úkrytu tak, aby nebyl pro psa viditelný. Psovod se postaví se psem na místo před prvním úkrytem tak, aby mohl vyslat psa do šesti stran. Provádění oddílu C začíná na pokyn rozhodčího. Na krátký zvukový povel "revír" a posuněk pravé nebo levé ruky, který může být opakován, musí pes vyběhnout od psovoda rychle a cílevědomě ke třetímu úkrytu, a ten oběhnout. Jakmile pes úkryt oběhne, přivolá jej psovod zvukovým povel "ke mně" (tento může být spojen se jménem psa) k sobě, a za pohybu jej vysílá novým zvukovým povel "revír" k dalšímu úkrytu. Psovod po dobu vyhledávání se pohybuje normálním krokem po pomyslné středové ose prohledávaného prostoru, kterou nesmí opustit. Pes musí být vždy před psovodem. Jakmile přijde pes k úkrytu figuranta, musí psovod zůstat stát, další zvukové a posunčkové povely nejsou dovoleny.

c) Hodnocení: Nedostatky v ovladatelnosti, těsném a cílevědomém oběhnutí úkrytu jsou hodnoceny ztrátovými body.

2. Vystavení a vyštěkání

10 bodů

- a) Jeden zvukový povel: "*K noze*"
- b) Provedení: Pes musí figuranta pozorně vystavit a vytrvale vyštěkávat. Nesmí na figuranta skákat, (dotýkat se ho) ani jej kousat. Na pokyn rozhodčího po cca 20ti vteřinách štěkání, jde psovod do vzdálenosti 5ti kroků k úkrytu za štěkajícího psa. Na další pokyn rozhodčího odvolá psa k noze, a postaví se s ním do základního postoje.
- c) Hodnocení: Nedostatky v nepřetržitém a přesvědčivém vyštěkávání a pozorném vystavování (až do samostatného vydání zvukového povelu psovoda), které není ovlivněno přítomným rozhodčím nebo přicházejícím psovodem, jsou hodnoceny srážkovými body. Za přerušované štěkání je zadáno 5 bodů. Pokud pes štěká slabě, jsou sraženy 2 body. Zůstane-li pes, který neštěká, pozorně a aktivně hlídat figuranta, je sraženo 5 bodů. Při lehkých dotecích (nárážech) psa do figuranta se sráží až 2 body, při zákusu až 9 bodů. Opustí-li pes figuranta před tím, než vydá rozhodčí psovodu pokyn k opuštění středové pomyslné osy, může jej psovod ještě jednou vyslat k figurantovi. Zůstane-li pak pes u figuranta, může být v oddíle C pokračováno, cvik vystavení a vyštěkání je ale hodnocen nedostatečně. Pokud již nelze psa znovu vyslat nebo opustí-li figuranta znovu, je posuzování oddílu C ukončeno. Jde-li pes naproti přicházejícímu psovodu nebo přijde-li k němu před povelu, následuje dílčí hodnocení v rámci nedostatečné známky.

3. Pokus o útěk figuranta

10 bodů

- a) Po jednom zvukovém povelu: "*K noze*", "*Lehni*", "*Pust*".
- b) Provedení: Na pokyn rozhodčího vyzve psovod figuranta k opuštění úkrytu. Místo, kam se má postavit, je označeno. Na pokyn rozhodčího odejde psovod se psem na určené místo k jeho odložení. Vzdálenost mezi figurantem a psem musí být 5 kroků. Psovod ponechá ležícího psa střežit figuranta a odchází k úkrytu tak, aby odtud mohl pozorovat psa, figuranta a rozhodčího. Na pokyn rozhodčího se figurant pokusí o útěk. Bez váhání musí pes samostatně, energickým a silným zákusem útěku zabránit. Při tom smí kousnout pouze do ochranného rukávu figuranta. Na pokyn rozhodčího zůstává figurant klidně stát, pes jej musí ihned pustit. Pro puštění může dát samostatně psovod, v příslušném časovém odstupu, jeden zvukový povel. Nepustí-li pes po prvním zvukovém povelu, dá rozhodčí psovodu pokyn k vydání až dvou dalších zvukových povelů k puštění. Nepustí-li pes po třetím zvukovém povelu (jednom povoleném a dvou dodatečných), následuje diskvalifikace. Při vyslovení zvukového povelu "pust", musí psovod klidně stát, aniž by psa ovlivňoval. Po puštění musí pes zůstat těsně u figuranta, a pozorně jej střežit.
- c) Hodnocení: Nedostatky v plnění důležitých požadavků cviku jsou hodnoceny srážkovými body. Jsou to zejména požadavky: rychlá a energická reakce psa na přicházejícího figuranta a jeho pronásledování, ukončené přesvědčivým zadržením s plným a klidným zákusem až do puštění, pozorné hlídání těsně u figuranta. Zůstane-li pes ležet, či do vzdálenosti cca 20ti kroků útěku figuranta jeho zadržením neprovede, je posuzování oddílu C ukončeno. Jestliže je pes při hlídání lehce nepozorný nebo je jeho práce lehce nečistá, je hodnocení cviku sníženo o jednu známku. Hlídá-li pes figuranta velmi nepozorně nebo je jeho práce značně nečistá, je hodnocení cviku sníženo o dvě známky. Nehlídá-li pes figuranta, i když u něho zůstává, je hodnocení sníženo o tři známky. Jestliže pes figuranta opustí nebo obdrží-li od psovoda zvukový povel, aby u figuranta setrval, je hodnocení oddílu C ukončeno.

4. Obrana psa při hlídání

20 bodů

- a) Po jednom zvukovém povelu: "*Pust*", "*K noze*".
- b) Provedení: Po hlídání figuranta psem, které trvá asi 5 vteřin, na pokyn rozhodčího podnikne figurant útok na psa. Bez ovlivňování psovodem se musí pes energickým a silným zákusem ubránit. Pes se při tom smí zakousnout pouze do ochranného rukávu figuranta. Jakmile se pes zakousne, vede figurant se psem boj s náprahy a dvěma údery obuškem. Jsou povoleny údery pouze v oblasti ramena a hrudníku. Na pokyn rozhodčího zůstane figurant klidně stát, pes jej musí ihned pustit. Pro pouštění může dát psovod v příslušném časovém odstupu samostatně jeden zvukový povel. Nepustí-li pes po prvním povoleném zvukovém povelu, dá rozhodčí psovodu pokyn k vydání až dvou dalších zvukových povelů "*pust*". Nepustí-li pes po třetím zvukovém povelu (jednom povoleném a dvou dodatečných), následuje diskvalifikace. V době vydání povelu "*pust*" musí psovod klidně stát, aniž by psa ovlivňoval. Po puštění musí zůstat pes u figuranta a pozorně jej střežit. Na pokyn rozhodčího jde psovod normálním krokem přímým směrem ke psu a zvukovým povelu "*k noze*" zaujímá s ním základní postoj. Obušek figurantovi neodebírání.
- c) Hodnocení: Nedostatky v plnění důležitých požadavků cviku jsou hodnoceny srážkovými body. Jsou to zejména požadavky: rychlé a přesvědčivé zadržení, plný a klidný zákus až do puštění, pozorné hlídání těsně u figuranta. Jestliže je pes při hlídání lehce nepozorný nebo je jeho práce lehce nečistá, je hodnocení cviku sníženo o jednu známku. Hlídá-li pes figuranta velmi nepozorně nebo je jeho práce značně nečistá, je hodnocení cviku sníženo o dvě známky. Nehlídá-li pes figuranta, i když u něho zůstává, je hodnocení sníženo o tři známky. Jde-li pes naproti přicházejícímu psovodu, je cvik hodnocen nedostatečně. Jestliže pes figuranta opustí před pokynem rozhodčího k příchodu psovoda nebo obdrží-li od psovoda zvukový povel, aby u figuranta setrval, je hodnocení oddílu C ukončeno.

5. Doprovod zezadu

5 bodů

- a) Jeden zvukový povel: "*K noze*"
- b) Provedení: V návaznosti na cvik č. 4 následuje doprovod figuranta zezadu do vzdálenosti asi 30ti kroků. Průběh doprovodu určí rozhodčí. Psovod vyzve figuranta k chůzi a jde se psem, kterého má volně u nohy, ve vzdálenosti 5ti kroků za ním. Pes musí figuranta pozorně střežit. Vzdálenost 5ti kroků za figurantem musí být dodržena v průběhu celého doprovodu.
- c) Hodnocení: Nedostatky v plnění důležitých požadavků cviku jsou hodnoceny srážkovými body. Jsou to zejména požadavky: pozorné sledování figuranta, klidná chůze psa, dodržení vzdálenosti 5ti kroků.

6. Přepad psa při doprovodu

15 bodů

- a) Po jednom zvukovém povelu: "*Pust*", "*K noze*".
- b) Provedení: Při doprovodu následuje na pokyn rozhodčího bez zastavení přepad psa figurantem. Bez ovlivňování psovodem se musí pes bez váhání energickým a silným zákusem ubránit. Pes se přitom smí zakousnout pouze do ochranného rukávu figuranta. Jakmile se pes zakousne, musí psovod zůstat na místě, na kterém se právě nachází a figurant vede se psem boj směrem od psovoda. Na pokyn rozhodčího zůstane figurant stát, pes jej musí ihned pustit. Pro pouštění může dát psovod v příslušném časovém odstupu samostatně jeden zvukový povel. Nepustí-li pes po prvním povoleném zvukovém povelu, dá rozhodčí psovodu pokyn k vydání až dvou dalších zvukových povelů "*pust*". Nepustí-li

pes po třetím zvukovém povelu (jednom povoleném a dvou dodatečných), následuje diskvalifikace. V době vydání povelu "pust" musí psovod klidně stát, aniž by psa ovlivňoval. Po puštění musí zůstat pes u figuranta, a pozorně jej střežit. Na pokyn rozhodčího jde psovod normálním krokem přímým směrem ke psu a zvukovým povelu "k noze" zaujímá s ním základní postoj. Obušek figurantovi odeberá. Následuje boční doprovod figuranta k rozhodčímu na vzdálenost asi 20ti kroků.

Jeden zvukový povel "k noze" je povolen. Pes jde po pravé straně figuranta a je mezi figurantem a psovodem. Po dobu doprovodu musí pes figuranta bedlivě střežit, nesmí na něj vyskakovat, ani jej napadat. Před rozhodčím se tato skupinka zastaví, pes si sedne, psovod předá rozhodčímu obušek a ohlásí mu ukončení první části oddílu C.

- c) Hodnocení: Nedostatky v plnění důležitých požadavků cviku jsou hodnoceny srážkovými body. Jsou to zejména požadavky: rychlé a přesvědčivé zadržení, plný a klidný zákus až do puštění, pozorné hlídání těsně u figuranta. Jestliže je pes při hlídání lehce nepozorný nebo je jeho práce lehce nečistá, je hodnocení cviku sníženo o jednu známku. Hlídá-li pes figuranta velmi nepozorně nebo je jeho práce značně nečistá, je hodnocení cviku sníženo o dvě známky. Nehlídá-li pes figuranta, i když u něho zůstává, je hodnocení sníženo o tři známky. Jde-li pes naproti přicházejícímu psovodu, je cvik hodnocen nedostatečně. Jestliže pes figuranta opustí před pokynem rozhodčího k příchodu psovoda, nebo obdrží-li od psovoda zvukový povel, aby u figuranta setrval, je hodnocení oddílu C ukončeno.

7. Útok na psa z pohybu

10 bodů

a) Po jednom zvukovém povelu: "*Sedni*", "*Drž*", "*Pust*".

b) Provedení: Psovod se psem se postaví na označené místo v úrovni prvního úkrytu na pomyslné středové ose prostoru. Psa může přidržovat rukou za obojek, nesmí jej však nijak ovlivňovat. Na pokyn rozhodčího vystoupí figurant vybavený obuškem z úkrytu a běží ke středové ose prostoru. Jakmile k ní doběhne, otočí se čelně proti psovodovi a psu aniž by běh přerušil a křikem a výhrůžnými pohyby na ně v běhu zaútočí. Jakmile se k nim přiblíží na vzdálenost cca 60 kroků, psovod na pokyn rozhodčího vysílá psa k obraně zvukovým povelu "drž". Pes musí útoku energickým a silným zákusem zabránit. Zákus musí být veden pouze do ochranného rukávu figuranta. Psovod nesmí opustit stanoviště. Na pokyn rozhodčího zůstane figurant klidně stát, pes jej musí ihned pustit. Pro puštění může dát psovod samostatně, v příslušném časovém odstupu, jeden zvukový povel. Nepustí-li pes po prvním povoleném zvukovém povelu, dá rozhodčí psovodovi pokyn k vydání až dvou dalších zvukových povelů "pust". Nepustí-li pes po třetím zvukovém povelu (jednom povoleném a dvou dodatečných), následuje diskvalifikace. V době vyslovení povelu "pust" musí psovod klidně stát, aniž by psa ovlivňoval. Po puštění musí zůstat pes u figuranta a pozorně jej střežit.

c) Hodnocení: Nedostatky v plnění důležitých požadavků cviku jsou hodnoceny srážkovými body. Jsou to zejména požadavky: rychlé a přesvědčivé zadržení, plný a klidný zákus až do puštění, pozorné hlídání těsně u figuranta. Jestliže je pes při hlídání lehce nepozorný nebo je jeho práce lehce nečistá, je hodnocení cviku sníženo o jednu známku. Hlídá-li pes figuranta velmi nepozorně nebo je jeho práce značně nečistá, je hodnocení cviku sníženo o dvě známky. Nehlídá-li pes figuranta, i když u něho zůstává, je hodnocení sníženo o tři známky. Jestliže pes figuranta opustí nebo obdrží-li od psovoda zvukový povel, aby u figuranta setrval, je hodnocení oddílu C ukončeno.

8. Obrana psa při hlídání

20 bodů

a) Po jednom zvukovém povelu: "Pust", "K noze"(2x).

b) Provedení: Po hlídání figuranta psem, které trvá asi 5 vteřin, na pokyn rozhodčího podnikne figurant útok na psa. Bez ovlivňování psovodem musí pes energickým a silným zákusem provést zákrok proti figurantovi.

Pes se smí zakousnout pouze do ochranného rukávu figuranta. Jakmile se pes zakousne, vede figurant se psem boj s náprahy a dvěma údery obuškem. Jsou povoleny údery pouze v oblasti ramena a hrudníku. Na pokyn rozhodčího zůstane figurant klidně stát, pes jej musí ihned pustit. Pro puštění může dát psovod v příslušném časovém odstupu samostatně jeden zvukový povel. Nepustí-li pes po prvním povoleném zvukovém povelu, dá rozhodčí psovodu pokyn k vydání až dvou dalších zvukových povelů "pust". Nepustí-li pes po třetím zvukovém povelu (jednom povoleném a dvou dodatečných), následuje diskvalifikace. V době vydání povelu "pust" musí psovod klidně stát, aniž by psa ovlivňoval. Po puštění musí zůstat pes u figuranta a pozorně jej střežit. Na pokyn rozhodčího jde psovod normálním krokem přímým směrem ke psu a zvukovým povelu "k noze" zaujímá s ním základní postoj. Obušek figurantovi neodebírá.

c) Hodnocení: Nedostatky v plnění důležitých požadavků cviku jsou hodnoceny srážkovými body. Jsou to zejména požadavky: rychlé a přesvědčivé zadržení, plný a klidný zákus až do puštění, pozorné hlídání těsně u figuranta. Jestliže je pes při hlídání lehce nepozorný nebo je jeho práce lehce nečistá, je hodnocení cviku sníženo o jednu známku. Hlídá-li pes figuranta velmi nepozorně nebo je jeho práce značně nečistá, je hodnocení cviku sníženo o dvě známky. Nehlídá-li pes figuranta, i když u něho zůstává, je hodnocení sníženo o tři známky. Jde-li pes naproti přicházejícímu psovodu, je cvik hodnocen nedostatečně. Jestliže pes figuranta opustí před pokynem rozhodčího k příchodu psovoda nebo obdrží-li od psovoda zvukový povel, aby u figuranta setrval, je hodnocení oddílu C ukončeno.

10. ZKOUŠKA PSA STOPAŘE STUPEŇ 1 (FH 1)

Nejvyšší počet bodů 100

- sledování stopy
- 4 předměty (4 x 5)

Zvukový povel „hledj“

- = 80 bodů
- = 20 bodů

1. Podmínky účasti na zkoušce

Ke složení této zkoušky je podmínkou, že pes je minimálně 18 měsíců starý a úspěšně složená zkoušky BH, SchH/VPG, IPO.

2. Výkony ve stopě

Pes má jistě vypracovat na minimálně 1200 kroků dlouhou a nejméně 3 hodiny starou cizí stopu, která má 6, podle terénu přizpůsobených pravých lomů, bude minimálně dvakrát

křížena čerstvější stopou cizí osoby. Na stopě jsou v nepravidelné vzdálenosti položeny, čtyři, dobře pachem nasycené předměty, které má kladeč u sebe minimálně 30 minut před začátkem kladením stopy. Během jedné stopy musí být použity předměty z různých materiálů, (např. kůže, textil, dřevo). Předměty musí mít maximální délku cca 10 cm, šířku od 2-3 cm, tloušťku od 0,5-1 cm, a nesmí se barevně podstatně lišit od terénu. Všechny předměty jsou opatřeny čísly a to tak, že čísla na startovací cedulce shodují s čísly na předmětech. Tyto předměty mají být psem nalezeny, označeny nebo zvednuty (přineseny). Psovod připraví psa pro práci na stopě. Pes může hledat buď volně nebo na 10 m dlouhé šňůře. Stopovací šňůra 10 m dlouhá může být vedena přes záď psa, bočně či mezi předními nebo i zadními končetinami psa. Může být upevněna přímo na obojek psa, který není nastaven na stahování nebo do místa k tomu určeném na stopovacím postroji. Povoleny jsou hrudní nebo bederní postroje, bez přidavných řemenů. Psovod se psem v základním postoji se hlásí rozhodčímu a oznámí mu, zda pes předměty označuje nebo zvedá. Před stopou, v průběhu uvádění a při celkové práci na stopě je nutno se zdržet jakéhokoliv nátlaku na psa. Na pokyn rozhodčího je pes odveden na začátek stopy, a je na stopu uveden. Na nášlapu musí pes pach stopy aktivně a nízkým nosem navětrít. Pak musí se zájmem sledovat průběh stopy nízkým nosem a stejnoměrným tempem. Psovod následuje psa na konci stopovací šňůry s odstupem 10 m. Rovněž při volném sledování zachovává odstup 10 m od psa. Drží-li psovod stopovací šňůru v ruce, může být prověšena. Lomy musí pes vypracovávat přesně, jistě, plynule a nízkým nosem. Po jejich vypracování musí ve stejném tempu pokračovat ve sledování stopy. Jakmile pes najde předmět, musí jej bez ovlivňování psovodem ihned označit nebo zvednout. Označovat může vleže, vsedě nebo ve stoje (též střídavě). Při zvedání může s ním zůstat stát, sedět nebo též s ním přijít ke psovodovi (též střídavě). Je chybné, pokud pes se zvednutým předmětem dále na stopě pokračuje nebo si s ním lehne. Pokud pes předmět označil, položí psovod stopovací šňůru a jde k němu. Zvednutím předmětu ukáže, že byl psem nalezen. Hodnoceny budou jen ty předměty, které odpovídají způsobu značení, (označování nebo přinášení) oznámené rozhodčímu psovodem. Po oznámení nalezeného předmětu psovod zvedne stopovací šňůru a pokračuje se psem v práci na stopě z místa nalezení předmětu. Po ukončení stopy psovod nalezené předměty ukazují rozhodčímu.

3. Položení stopy

Pro psa cizí kladeč obdrží od rozhodčího popřípadě od vedoucího stop nákres terénu. Rozhodčí/vedoucí stop mu popíše podle záznamu o terénu, jak povede stopa podle jednotlivých stromů, stožárů, střech atd. Před nášlapem ukáže kladeč rozhodčímu 4 předměty k položení na stopu. Výchozí místo stopy musí být označené cedulkou, která bude zastrčena nalevo od výchozího postavení a zde musí být ponechána po celou dobu až do ukončení práce psa. Kladeč v místě nášlapu zůstane chvíli stát, (lehké přešlapy jsou dovoleny). Klade stopu plynule tak, jak byl instruován rozhodčím. Poslední šlápota úseku mění směr stopy a současně tvoří lom.

Předměty jsou položeny na stopě (ve šlápotech), v nepravidelných vzdálenostech. První předmět nesmí být položen dříve než po 250 krocích od nášlapu. Čtvrtý - poslední předmět stopy ukončuje. Předměty nesmí být pokládány na lomech nebo v jejich bezprostřední blízkosti. Předměty nesmí být položeny vedle stopy. Místa, na kterých budou předměty položeny, zaznamená kladeč do nákresu křížkem.

Je nutné aby stopa byla položena v různorodém terénu a vedla přes pevnou cestu. Stopa musí být položena tak, aby odpovídala předepsaným parametrům.

Třicet minut po ukončení kladení stopy, obdrží druhá, pro psa cizí osoba pokyn od rozhodčího, aby provedla dvakrát, na určených místech, křížení stopy. Křížení nesmí být provedeno na prvním a posledním úseku.

3. Vypracování stopy

Pes má na nášlapu stopy intenzivně načichat pach a klidně, bez působení psovoda, začít stopu vypracovávat. (Je povolen zvukový povel „hledej“.) Stejně postupuje psovod při znovuvvedení psa na stopu po nalezení předmětu. Psovod nesmí na psa působit žádný nátlak, který by jej nutil vyrážet po stopě vpřed. Má-li psovod dojem, že pes není na stopě, má možnost ještě jednou psa na stopu uvést, ale pouze tehdy, když není od nášlapu vzdálen více než 15 kroků. V tomto případě následuje ztráta od -4 bodů.

Stopa má být vypracována klidně, tak že psovod postupuje za psem krokem. Nalezne-li pes předmět, má jej ihned označit, zvednout nebo přinést psovodovi., v leže nebo ve stoje. Psovod psu předmět ihned odebere a zvednutím jej ukáže rozhodčímu. Psovod může psa pochválit a nechá jej dále pracovat na stopě. Když pes sejde ze stopy na křížení a po této jde déle než asi 25 kroků, musí být práce psa ukončena.

Hodnocení:

Nejvyšší počet bodů 100 může být zadáno jen tehdy, když pes pracuje na stopě od začátku do konce aktivně, nízkým nosem, rovnoměrným tempem (s ohledem na terén) a všechny čtyři předměty označí nebo přinese. Všechny lomy musí být vypracovány jistě. Pes se křížením nesmí nechat ovlivnit. Za každý nenajitý předmět bude znehodnoceno 5 bodů. Přinesení a označení je chybné. Za každé chybné označení nebo přinesení předmětu budou odebrány 4 body.

Snaží-li se psovod zabránit psu v sejití ze stopy, je rozhodčím jednou napomenut k následování psa. Vypracování stopy je ukončeno, když pes opustí stopu o více než délku vodítka, při volném sledování, více jak deset metrů. Práce musí být také ukončena, když psovod neuposlechne pokyn rozhodčího.

4. Zadání výkonnostní značky psa stopaře stupně 1 (FH1)

Výkonnostní známka FH1 smí být zadána jen tehdy, když pes dosáhne minimálně 70 bodů.

Zadaná hodnocení:

Nejvyšší počet bodů	Výborný	Velmi dobrý	Dobrá	Uspokojivý	Vadný
100 bodů	96 – 100	90 – 95	80 – 89	70 – 79	0 – 69

11. ZKOUŠKA PSA STOPAŘE STUPEŇ 2 (FH2)

Nejvyšší počet bodů 100

- sledování stopy
- 7 předmětů (6 x 3, 1 x 2)

Zvukový povel „hledj“

- = 80 bodů
- = 20 bodů

1. Všeobecné

Také zkouška psa stopaře druhého stupně je sportovní zkouškou. Zvláštní požadavky, které mohou pocházet z oblasti praktického uplatnění služebních psů, nejsou požadovány.

Je nutné, aby kladení stop bylo svěřeno odpovědné osobě, která byla předem proškolená.

Pokud rozhodčí nemůže být při kladení stopy, musí vyhotovit nákresy stop pro kladeče. Křížení stopy bude provedeno 30 minut před jejím vypracováním.

2. Připouštěcí ustanovení

Podmínkou ke složení této zkoušky je, že pes je minimálně 20 měsíců starý a úspěšně složil zkoušku psa stopaře prvního stupně.

3. Vypracování stopy

Pes má vypracovat nejméně 1800 kroků dlouhou, minimálně 3 hodiny starou cizí stopu, které musí mít 7 lomů, z toho minimálně 2 ostré lomy a jeden oblouk. Stopa je minimálně dvakrát křížena čerstvější cizí stopou na rovném úseku.

Na stopě je kladečem, v nepravidelných vzdálenostech položeno 7, pachem dobře nasycených předmětů, (max. 10 cm dlouhý, 3 cm široký, 1 cm tlustý). Tzv. hledací balíček“ není povolen. Všechny předměty jsou opatřeny čísly, a to tak, že číslo na startovací cedulce se shoduje s číslem na předmětu. Tyto předměty jsou psem nalezeny a označeny nebo přineseny.

Před začátkem cviku musí psovod nahlásit rozhodčímu, zda jeho pes předměty označuje nebo zvedá (přináší). Kombinování, tedy označování a zvedání (přinášení), je chybné. Hodnoceny budou jen takové předměty, které odpovídají hlášení psovoda.

Psovod může nechat psa pracovat podle své volby na volno nebo na stopovacím vodítku, vždy s odstupem 10 m. Stopovací vodítko, 10 m dlouhé, může být prověšené nebo napnuté, ale psovod sním nesmí psa ovlivňovat.

4. Položení stopy

Kladeč, pro psa cizí osoba, vyhotoví pro rozhodčího nákres terénu. Průběh stopy je zaznamenán rozhodčím, popřípadě s vedoucím stop na základě náčrtu terénu jako jsou jednotlivé stojící stromy, stožáry, střech atd.

Před položením stopy ukáže kladeč rozhodčímu (vedoucímu stop) odpovídající předměty. Tyto předměty musí mít kladeč minimálně 30 minut předem u sebe, aby byly dobře

napachovány. Předměty nesmí překročit předepsanou velikost a nesmí se podstatně barvou lišit od terénu.

Nášlap se nachází na ploše 20 x 20 m, do které vstupuje pouze kladeč. Kladeč zastrčil do země ve vzdálenosti 20 m od sebe dvě cedulky, které označují spodní hranu výchozího prostoru čtverce. Kladeč vstoupí do prostoru jednou ze dvou bočních stran a jde odložit identifikační předmět, který označuje nášlap stopy. Identifikační předmět je tvarem a velikostí stejný, jako předměty na stopě avšak jeho hodnocení se neprovádí. Od identifikačního předmětu může vést stopa přímo rovně, doprava, doleva, ale také šikmo, ne však do protisměru. První úsek stopy nesmí být křížen.

Kladeč položí identifikační předmět a zůstává krátce stát. Poté klade stopu normální chůzí, plynule, poslední šlápotu úseku mění směr stopy a současně tvoří lom.

Předměty jsou položeny na stopě (do šlápot) v nepravidelných vzdálenostech. První předmět nesmí být od výchozího místa vzdálen méně jak 250 kroků. Sedmý a poslední předmět bude položen na konci stopy. Je nepřipustné, aby předměty byly položeny na lomu nebo v jejich bezprostřední blízkosti. Nesmí být položeny vedle stopy, nýbrž do šlápot. Místo, kde budou předměty položeny, zaznamená kladeč do nákresu křížkem. Poslední šlápotu úseku mění směr stopy a současně tvoří lom. Stopa musí být položena tak, aby odpovídala předepsaným parametrům.

Tricet minut před uvedením psa k vypracování stopy, provede druhá, pro psa cizí osoba, dvakrát křížení stopy. Křížení nesmí být provedeno na prvním a posledním úseku.

5. Vypracování stopy

Kladeč oznámí rozhodčímu čas uvedení psa k vyhledání stopy.

Způsob (volné hledání nebo práce na stopovacím vodítku) je od položení identifikačního předmětu ponechán na vůli psovoda. Čas na vyhledání začátku stopy je stanoven maximálně na dobu 3 minuty. Psovod smí vkročit do čtverce určeného k vyhledání nášlapu až po té, kdy pes hledá na délku celé 10 m dlouhé šňůry. Při hledání psa na volno je uplatňována stejná zásada. Je na psovodovi, na které místo je jeho pes od položení identifikačního předmětu na stopu uveden. Psovod může u identifikačního předmětu psa podpořit zvukovým nebo posuňkovým povel.

Začne-li pes na stopě pracovat za identifikační předmět, aniž by jej našel, není to chybou a psovod postupuje za psem. V takovémto případě vypracování stopy pokračuje psovod tak, jak pes začal čichat (na volno nebo na stopovacím vodítku). Najde-li pes identifikační předmět, odebere se psovod do toho místa a uvede v tomto místě psa k vypracování stopy. Stopovací vodítka může být upevněno na obojku nebo stopovacím postroji.

Pes má na nášlapu stopy intenzivně načichat pach a klidně, bez působení psovoda, začít stopu vypracovávat. (Je povolen zvukový povel „hledej“.) Stejně postupuje psovod při znovuvvedení psa na stopu po nalezení předmětu. Psovod nesmí na psa působit žádný nátlak, který by jej nutil vyrážet po stopě vpřed. Nové nasazení není dovoleno.

Jakmile pes začne stopovat, zůstane psovod stát a nechá celé stopovací vodítka proklouznout rukou. Stopovací vodítka může být upevněno na obojku nebo na stopovacím postroji a pes

může být veden vodítkem nad zády, bokem psa nebo mezi předními a zadními nohama.

Stopa má být vypracována klidně, tak že psovod může psa následovat krokem. Psovod následuje psa od nášlapu v odstupech deseti metrů. To platí i při práci psa na volno. Nalezne-li pes předmět, musí jej ihned označit nebo přinést psovodovi. Při zvedání předmětu může zůstat stát, sedět nebo také přijít k psovodovi. Přináší-li pes předměty, nesmí mu psovod jít naproti. Při zvedání předmětu je postupování psa s předmětem chybou. Označovat může pes v sedě, leže nebo vestoje případně střídavě.

Psovod musí ihned psu předmět odebrat a zvednout jej. Psovod může psa pochválit a pokračuje ve vypracování stopy. Když pes sejde ze stopy na křížení více než 10 m, musí být práce ukončena.

Rozhodčí má právo umožnit psovodovi pomoci psu, když je terén neregulérní (např. velké mokřiny, příkopy). Body se neodebírají.

Psovodovi je povoleno, po dohodě s rozhodčím, krátce přerušit vypracování stopy, když má za to, že on nebo jeho pes z důvodů tělesného stavu a pachových podmínek (např. únava, velmi teplé počasí) požadují krátkou přestávku. Také zde nenásleduje bodová ztráta. Uvedení psa na stopu nebude bráno ve smyslu zkušebního řádu jako nové vyhledání. Čas k vypracování stopy se však nepřidává. Psovod má povoleno, během krátké přestávky nebo po označení předmětu, očistit psu hlavu, oči a nos. K tomuto může mít u sebe během vypracování stopy vlhký hadr, popřípadě vlhkou houbu. Pomůcka je ukázána rozhodčím před začátkem stopy.

Jakákoli pomoc (např. šubnutí s vodítkem) nebo výrazná slovní pomoc (dodatečný povel ke stopování) je zakázána a mohou vést k ukončení práce.

Hodnocení:

Nejvyšší počet bodů 100 může být zadáno jen tehdy, když pes pracuje na stopě od začátku do konce aktivně, nízkým nosem, rovnoměrným tempem (s ohledem na terén) a všechny předměty označí nebo přinese. Všechny lomy musí být vypracovány jistě. Pes se křížením nesmí nechat ovlivnit. Za každý nenalezený předmět budou odebrány 3 body a za poslední předmět 2 body. Kombinace, přinášení a označování je chyba. Za každé chybné označení nebo přinesení předmětu bude odebráno 1,5 bodů.

Snaží-li se psovod zabránit psu v sejití ze stopy, je rozhodčím jednou napomenut k následování psa. Vypracování stopy je ukončeno, když pes opustí stopu o více než délku stopovacího vodítka, při volném sledování je odstup psa mimo stopu větší než deset metrů. Práce musí být také ukončena, když psovod neuposlechne pokyn rozhodčího.

5. Zadání výkonnostní známky psa stopaře stupně 2 (FH2)

Výkonnostní známka FH2 smí být zadána jen tehdy, když pes dosáhne minimálně 70 bodů.

Hodnocení bude zadáno:

Nejvyšší počet bodů	Výborný	Velmi dobrý	Dobrá	Uspokojivý	Vadný
100 bodů	96 – 100	90 – 95	80 – 89	70 – 79	0 – 69

ZKUŠEBNÍ ŘÁD SV PRO VYTRVALOSTNÍ ZKOUŠKU (AD)

Platný od 1. ledna 1967

A) Všeobecné

1. Účel

Vytrvalostní zkouška má podat důkaz, že pes je schopen tělesné zátěže a je bez problémů schopen vykonat tělesnou námahu. Majitel psa si musí být vědom toho, že při tělesném zatížení během může obstát jen organizmus psa, o kterém ví, že je zdravý a jeho srdce, plíce a další tělesné orgány snesou zvýšené fyzické zatížení. Měl by také znát vlastnosti psa, jako temperament a tvrdost, které přispívají k úspěchu. Bez obtíží podaný výkon psa musíme vidět jako důkaz tělesného zdraví a požadovaných vlastností, které si přejeme u konkrétního jedince mít. To jsou předpoklady pro zdárné použití psa k chovu.

2. Všeobecné ustanovení

(viz. strana 1 zkušebního řádu)

3. Přípouštěcí ustanovení, na které musí být dodrženo

Před začátkem zkoušky jsou všichni psi, kteří jsou zapsáni v plemenné knize ČKS nebo FCI, podrobeni identifikační kontrole (kontrola tetovacích čísel).

Zkoušky budou uznány, když budou organizovány chovatelskými kluby, ZKO ČKS nebo MSKS.

4. Hlášení

Vytrvalostní zkoušku bude pořádat ČKNO nebo jeho pobočky. Mohou je pořádat i ostatní chovatelské kluby a základní kynologické organizace. Hlášení termínu zkoušky jsou stejné jako u ostatních zkušebních akcí. Žádost musí obsahovat formální požadavky, které odpovídají SchH/VPK zkoušce.

Účastníci zkoušek musí mít výkonnostní průkazy a pořadatel si vyžádá hodnotící tiskopisy.

Pořadatel se zavazuje, provést vytrvalostní zkoušku v letních měsících s ohledem na klimatické a teplotní podmínky jen brzo ráno, dopoledne nebo v pozdních odpoledních hodinách. Venkovní teplota nesmí přesáhnout 22 stupňů C. Přihlášení psa ke zkoušce je písemně podáno vedoucímu zkoušky 8 dnů před termínem zkoušky.

Přihlašovací poplatek je ve výši, která je nutná, pro pokrytí vzniklých nákladů provedení vytrvalostní zkoušky.

Při hlášení ke zkoušce je nutné uvést: přesné jméno psa uvedené v plemenné knize, číslo zápis, tetovací číslo, pohlaví, datum narození psa, doklad o získané výkonnostní značce, jméno a adresa chovatele a vlastníka.

Účast na vytrvalostní zkoušce je dobrovolná.

4. Připouštění psa

Minimální věk k účasti psa na zkoušce je 16 měsíců, nejvýše možný věk je 6 let. Připouštění jsou ke zkoušce v jeden den nanejvýš 20 psů na jednoho rozhodčího, při více jak 20 psech musí být dva rozhodčí. Z bezpečnostních důvodů může jeden účastník zkoušky předvést jen jednoho psa.

Psi musí být zapsáni v plemenné knize nebo v registru. Musí být plně zdraví a dobře natrénovaní. Nemocní, nedostatečně silní psi, háravé, březí nebo kojící feny nemohou ke zkoušce nastoupit.

Na začátku zkoušky se mají všichni účastníci na pokyn nahlásit rozhodčímu ve sportovním držení se sedícím psem u nohy, mají jmenovat své jméno a jméno psa. Rodokmen psa popřípadě registrační karta je přeložena. Rozhodčí se má sám s hodnotou chovu, provádějící skupinou přesvědčit, zda je pes v dobrém stavu. Psi, kteří jsou unavení nebo bez výrazu chuti, jsou z účasti vyloučeni. Psovod se musí během zkoušky chovat sportovně. Úmyslné provinění proti ustanovení může účastníka ze zkoušky vyloučit. Rozhodnutí vydaná rozhodčím jsou konečná.

6. Hodnocení

Body se nezadávají hodnotí se jen „obstál“ nebo „neobstál“.

Při „obstál“ bude uznána AD značka.

7. Terén

Zkouška má být složena na ulici a cestách. Přichází v úvahu: Asfalt, dlážděné a nedlážděné ulice a cesty.

B) Provedení vytrvalostní zkoušky

Jeden úsek o délce 20 kilometrů v tempu od 12 do 15 kilometrů za hodinu.

Průběh cviku

Pes má (podle pravidel silničního provozu) běžet připoutaný na vodítku na pravé straně psovoda normálním klusem nebo vedle kola. Cval je nepřipustný pohyb. Vodítko musí být drženo v odpovídající délce, aby měl psovod možnost, přizpůsobit se případnému tempu. Zařízení k vázání jsou dovolené. Lehké táhnutá na vodítku není chybné. Po 8 km je 15 minutová přestávka. Během tohoto času má rozhodčí u psa zpozorovat případné unavení. Příliš unavení psi jsou od další zkoušky vyloučeni.

Po přestávce je dalších 7 kilometrů a přestávka 20 minut. Během této přestávky mají psi možnost pohybovat se volně, nenuceně. Krátce před dalším během provede rozhodčí kontrolu psů, zda nejsou unavení a zda nemají otlačené tlapy. Příliš unavení psi, popřípadě psi, jejichž tlapy jsou otlačené, jsou z další zkoušky vyloučeni.

Po ukončení běhu je 15 minutová přestávka. Během přestávky má pes příležitost pohybovat se volně a nenuceně. Rozhodčí má jen stanovit, zda pes ukázal unavenost popřípadě jestli má otlačené packy. Rozhodčí a vedoucí zkoušek provádějí kontrolu účastníků na kole nebo autem. Úspěšné složení zkoušky je zaznamenáno ve výkonnostním průkazu. Pořadatel zkoušek je povinen zajistit doprovodné vozidlo s náležitě poučenou osobou, které psi a psovody, kteří mají fyzické nebo zdravotní potíže naložení a dále transportují.

U zkoušky neobstojí pes, který postrádá temperament a tvrdost, vykazuje únavu a nedodrží tempo od 12 kilometrů za hodinu, potřebuje podstatně více času.

Další ustanovení

Vedoucí zkoušek stanoví místo setkání (odjezd) účastníku zkoušky, aby všem byla známa trasa zkoušky. Psovod musí dát psu příležitost se před zkouškou uvolnit a vyvenčit. Je zakázáno, během zkoušky konat takzvané svačinkové přestávky s požitím alkoholu.